

719023
26 augustus 2020

RUIMTELIJKE
ONDERBOUWING
UITBREIDING
TRANSFORMATORSTATION
WESSELERBRINK

Enexis

Vastgesteld v1

NL.IMRO.0153.V20190036-0003

Duurzame oplossingen in
energie, klimaat en milieu

Postbus 919
6800 AX Arnhem
Telefoon (088) PONDERA

Documenttitel	Ruimtelijke Onderbouwing Uitbreiding transformatorstation Wesselerbrink
Soort document	Vastgesteld v1
Datum	26 augustus 2020
Projectnaam	Uitbreiding transformatorstation Wesselerbrink Enexis
Projectnummer	719023
Opdrachtgever	Enexis
Auteur	Marjolein Pigge, Jorieke Letteboer, Pondera Consult
Vrijgave	Marjolein Pigge, Pondera Consult

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ligging plangebied	1
1.3	Geldend bestemmingsplan	2
1.4	Procedurele context	3
1.5	Leeswijzer	4
2	Beleidskaders	5
2.1	Rijk	5
2.2	Provincie Overijssel	6
2.3	Gemeente Enschede	9
3	Huidige situatie	11
4	Beschrijving van het plan	13
5	Milieuaspecten	17
5.1	Relatie met de m.e.r.	17
5.2	Bedrijven en milieuzonering	17
5.3	Natuur	18
5.4	Externe veiligheid	23
5.5	Cultuurhistorie en archeologie	23
5.6	Overig	24
6	Uitvoerbaarheid	30
6.1	Economische uitvoerbaarheid	30
6.2	Maatschappelijk uitvoerbaarheid	31

Bijlage 1   Quickscan Flora en Fauna en AERIUS-berekening

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Enexis B.V. (hierna: Enexis) heeft het voornemen om het 110 kV¹ transformatorstation Wesselerbrink Enschede uit te breiden.

Gezien de groeiende vraag en aanbod van energie is er meer ruimte nodig op het bestaande netwerk om dit te faciliteren. Het betreft vooral extra capaciteit om nieuwe duurzame energieprojecten (vooral zon) te kunnen aansluiten. In de gemeente Enschede zijn er enkele concrete zonnepark-projecten vergund of in procedure en Enexis heeft de plicht deze projecten tijdig aan te sluiten, maar daarvoor is op dit moment geen capaciteit meer beschikbaar. Er is dus een noodzaak een uitbreiding van het transformatorstation Wesselerbrink te realiseren om nieuwe projecten aan te kunnen sluiten. Het eerste project moet medio 2020 aangesloten worden waardoor er tijdsdruk op de benodigde uitbreiding en bijbehorende procedure staat. Niet tijdig kunnen aansluiten betekent extra kosten voor Enexis. Deze extra kosten moeten uit gemeenschapsgelden betaald worden. Daarnaast betekent niet tijdig aansluiten ook dat gerealiseerde projecten voor duurzame energie niet kunnen gaan leveren aan het openbaar net.

Uitbreiding van het transformatorstation is dus noodzakelijk om de huidige en toekomstige energievoorziening te kunnen garanderen met name vanwege het aansluiten van duurzame energieprojecten. De benodigde uitbreiding is een middenspanningsinstallatie: het realiseren van een nieuw gebouw, geschikt voor het aansluiten van 18 afgaande velden. Er is geen uitbreiding van transformatorcapaciteit noodzakelijk. Op het bestaande terrein van transformatorstation Wesselerbrink is geen ruimte het benodigde gebouw te plaatsen dus er is een uitbreiding van het bestaande terrein. De benodigde grond voor de uitbreiding is door Enexis aangekocht van de gemeente Enschede.

Voor de realisatie van de middenspanningsinstallatie en uitbreiding van het terrein is in ieder geval een omgevingsvergunning noodzakelijk. De middenspanningsinstallatie wordt planologisch ingepast door middel van een afwijking van het geldende bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, aanhef en onder c juncto artikel 2.12, lid 1, onder a, sub 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De voorliggende rapportage dient als 'ruimtelijke onderbouwing' (hierna: ROB) in de omgevingsvergunning voor de afwijking van het vigerende bestemmingsplan.

1.2 Ligging plangebied

Het transformatorstation is gelegen in de gemeente Enschede ten zuiden van de A35 in de wijk Wesselerbrink. Het transformatorstation ligt nabij de kruising van de Vlierstraat en de Buurserstraat. In Figuur 1.1 is de ligging van het station weergegeven.

Het bestaande transformatorstation wordt uitgebreid met een middenspanningsinstallatie op een perceel ten noorden van de bestaande installatie. De uitbreiding betreft een klein gedeelte

¹ kilovolt

van een perceel in de kadastrale gemeente Lonneker, sectie G, nummer 4038. De oppervlakte van het terrein voor de uitbreiding bedraagt circa 960 m².

Figuur 1.1 Ligging van het transformatorstation (zwart omlijnd) en benodigde uitbreiding (blauw omlijnd)

Bron: Pondera Consult

1.3 Geldend bestemmingsplan

Voor het plangebied geldt het bestemmingsplan "Wesselerbrink 2015" (raadsbesluit 31 oktober 2016). Voor het plangebied geldt de enkelbestemming 'Groen'. De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor: groenstroken, plantsoenen, voorzieningen in het kader van de waterbeheersing, in- en uitritten en (openbare) nutsvoorzieningen.

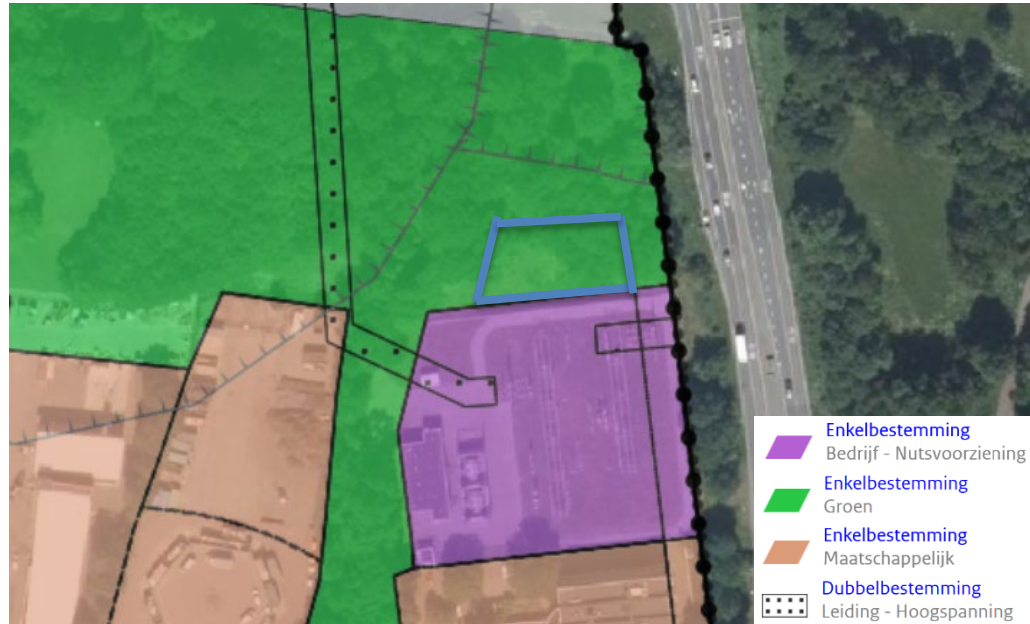
Voor het bouwen van nutsvoorzieningen gelden de volgende bepalingen:

- de goothoogte van een bouwwerk mag maximaal 3 meter bedragen;
- de oppervlakte van een bouwwerk mag per bouwwerk maximaal 25 m² bedragen;
- de maximum bouwhoogte van een bouwwerk bedraagt 5 meter.

De uitbreiding van het transformatorstation bestaat uit het plaatsen van een bouwwerk. De afmetingen van het bouwwerk zijn groter dan de afmetingen voor nutsvoorzieningen die zijn opgenomen in het geldende bestemmingsplan. Hierdoor is een herziening of afwijking van het geldende bestemmingsplan noodzakelijk.

Figuur 1.2 Uitsnede geldend bestemmingsplan “Wesselerbrink 2015” met ligging uitbreiding (blauw omlijnd)

Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Daarnaast gelden er meerdere facetbestemmingsplannen. Zoals Cultuurhistorie, Parkeren Enschede, Onzelfstandige Bewoning en Kwalitatief sturen op appartementen. Deze plannen zijn inhoudelijk niet relevant ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling.

1.4 Procedurele context

In deze paragraaf wordt ingegaan op de procedurele context van het plan.

Planvorm afwijkingsbesluit

Omdat het planvoornemen niet past in het geldende bestemmingsplan is een planologische procedure benodigd om het plan mogelijk te maken. De initiatiefnemer is voornemens voor de uitbreiding van het transformatorstation een omgevingsvergunningaanvraag in te dienen voor afwijking van het bestemmingsplan. Via deze procedure (ex artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 Wabo) is het mogelijk om af te wijken van het geldende planologisch regime. Voorwaarde voor verlening van de vergunning is dat de activiteit niet in strijd mag zijn met een 'goede ruimtelijke ordening'. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet in de onderbouwing van de vergunningaanvraag op dat punt.

Bevoegd gezag

Primair is de gemeenteraad bevoegd gezag voor het vaststellen van een bestemmingsplan en burgemeester en wethouders voor het afwijken van het bestemmingsplan (met een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad). Het plangebied van dit project ligt in de gemeente Enschede. Deze gemeente is zodoende bevoegd gezag voor dit project.

1.5 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk waarin het plan kort is toegelicht, wordt in hoofdstuk 2 het beleidskader weergegeven. Er wordt ingegaan op relevant nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid. In hoofdstuk 3 wordt de huidige situatie van het plangebied geschetst. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van het plan. In hoofdstuk 5 worden de verschillende milieuaspecten beschreven en eventuele effecten weergegeven. Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid uitgewerkt.

2 BELEIDSKADERS

Dit hoofdstuk beschrijft het beleid van het Rijk, de provincie en de gemeente op het gebied van duurzame energie en ruimtelijke ordening. Hierbij komen eveneens de nut en noodzaak van de bouw en uitbreiding van nutsvoorzieningen aan de orde, waarbij de doelstellingen van het Rijk, de provincie en gemeente voor duurzame energie en de distributie van deze duurzaam opgewekte energie zijn toegelicht.

2.1 Rijk

Klimaatakkoord

Om de doelen te halen die in het Klimaatakkoord van Parijs zijn afgesproken werkt Nederland aan een nationaal Klimaatakkoord. In het Klimaatakkoord, onder regie van het kabinet, maken bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden concrete afspraken over de maatregelen waarmee de CO₂-uitstoot in Nederland gehalveerd kan worden. Eind 2018 is het ontwerp van het Klimaatakkoord gepresenteerd. Het centrale doel is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met ten minste 49% ten opzichte van 1990, hetgeen in lijn is met het kabinetsakkoord van het huidige kabinet Rutte III. Het vergroten van de opwek van hernieuwbare energie levert hier een belangrijke bijdrage aan. Waterschappen zien een relatie tussen de energieopgave van waterschappen en hun watertaken. Er wordt benadrukt dat de beschikbare ruimte zo efficiënt mogelijk benut moet worden door meervoudig ruimtegebruik. Vraag en aanbod dienen zoveel mogelijk bij elkaar worden gebracht. Ten slotte is gesteld dat het belangrijk is om te zoeken naar functiecombinaties en aan te sluiten bij specifieke kwaliteiten van het gebied. Om alle doelen op basis van het klimaatakkoord te kunnen behalen is uitbreiding van voorzieningen door de netbeheerder ten behoeve van netaansluitingen noodzakelijk.

Energieakkoord voor duurzame groei

De energiesector in Nederland is verantwoordelijk voor meer dan twintig procent van de uitstoot van broeikasgassen. De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse energievoorziening betekent een forse inspanning. Deze ambities sluiten aan bij in Europees verband geformuleerde doelstellingen waaraan de lidstaten zich gecommitteerd hebben. In 2013 hebben ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, andere maatschappelijke organisaties en financiële instellingen zich verbonden aan het Energieakkoord voor duurzame groei (hierna: Energieakkoord, 2013)². Met het Energieakkoord komt een duurzame energievoorziening een stap dichterbij. Er dient wel voldoende capaciteit te zijn om duurzame energieprojecten aan te sluiten op het net. Dus uitbreiding van deze capaciteit is noodzakelijk.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft het integrale ruimtelijke beleidskader van het Rijk weer. In dit beleidsstuk worden ruimtelijke nationale opgaves, doelen en belangen

² "Energieakkoord voor duurzame groei", Sociaal-Economische Raad (SER), september 2013. Geraadpleegd van: <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

voor de komende tientallen jaren geschetst. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie wordt in het SVIR aangemerkt als een nationaal belang. Het Rijk stelt op het gebied van energie dat voor de opwekking en het transport van energie (ook over onze grenzen heen) voldoende ruimte gereserveerd moet worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen zoals wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening moet omhoog en deze hebben relatief veel ruimte nodig. De ambitie is dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie ver gevorderd is.

Ladder duurzame verstedelijking

In artikel 3.1.6, lid 2 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is voorgeschreven, dat indien een bestemmingsplan 'een nieuwe stedelijke ontwikkeling' mogelijk maakt, in de toelichting van het plan een verantwoording daarvan moet plaatsvinden volgens de systematiek van de ladder voor duurzame verstedelijking. Dit houdt in dat inbreiding voor uitbreiding gaat.

In de Ladder voor duurzame verstedelijking heeft het Rijk een motiveringseis opgenomen die aan de ene kant gericht is op zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en aan de andere kant om regionale afstemming en om overprogrammering tegen te gaan.

Het planvoornemen past binnen de systematiek van de Ladder. Er is namelijk sprake van inbreiding. De locatie ligt in bestaand stedelijk gebied en grenst aan bebouwing. Het is daarnaast ook niet mogelijk om de beoogde uitbreiding elders te voorzien omdat de uitbreiding functioneel verbonden is met het bestaande station.

Kader 2.1 Conclusie Rijksbeleid

Het Rijk heeft hoge ambities met betrekking tot het vergroten van de opwekking van duurzame energie. Op de opgewekte elektriciteit van deze duurzame energiebronnen aan te sluiten op het landelijk hoogspanningsnet, zijn nieuwe transformatorstations nodig. Ook dient de capaciteit van bestaande stations vergroot te worden. Het Rijk stelt bovendien dat er voldoende ruimte gereserveerd moet worden voor het transport van energie.

2.2 Provincie Overijssel

In de provincie Overijssel geldt vanaf 26 februari 2019 de "Geconsolideerde Omgevingsvisie vanaf 2017". Hierin zijn alle wijzigingen van de "Omgevingsvisie Overijssel 2017. Beken kleur" vastgelegd. Hierbij hoort tevens de "Geconsolideerde Verordening vanaf 2017" met de bijhorende regels. Om te bepalen of een initiatief bijdraagt aan de ambities van de provincie Overijssel, wordt het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel gebruikt. In dit uitvoeringsmodel staan de volgende stappen centraal:

1. Of – generieke beleidskeuzes;
2. Waar – ontwikkelingsperspectieven;
3. Hoe – gebiedskenmerken.

Of – generieke beleidskeuzes

Ten eerste wordt de vraag gesteld of er een maatschappelijke opgave is. De generieke beleidskeuzes worden onder andere vastgelegd in Rijks- en provinciaal beleid. In de

omgevingsvisie zijn de provinciale beleidskeuzes vastgelegd. Ten aanzien van de generieke beleidskeuzes is artikel 2.1.3. 'Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik' van toepassing.

Zorgvuldig ruimtegebruik

De sturing op zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik krijgt in de Omgevingsverordening invulling in artikel 2.1.3 waar met de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik is vastgelegd dat voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen altijd eerst gezocht moet worden naar een geschikte of geschikt te maken locatie binnen bestaand gebied, voordat een claim gelegd mag worden op de Groene Omgeving. Voor ontwikkelingen in de Groene Omgeving geldt een vergelijkbaar principe van 'inbreiding gaat voor uitbreiding' op grond waarvan eerst gekeken moet worden naar mogelijkheden om bestaande bebouwing en bestaande erven daarvoor te benutten.

Waar - ontwikkelingsperspectieven

Hier wordt de vraag gesteld waar het initiatief past of ontwikkeld kan worden. In de omgevingsvisie onderscheidt de provincie zes ontwikkelingsperspectieven. Deze ontwikkelingsperspectieven schetsen een ruimtelijk perspectief voor een combinatie van functies en geven aan welke beleids- en kwaliteitsambities leidend zijn. De provincie Overijssel biedt ruimte voor de opwek van hernieuwbare energie en de energie-infrastructuur.

Ambitie energie

De provincie spreekt in haar Omgevingsvisie de volgende ambitie uit ten aanzien van het onderwerp energie: *“Een betrouwbare, duurzame en betaalbare energievoorziening met beperking van uitstoot van broeikasgassen.”*

Mede door de klimaatverandering dringt het besef door dat verduurzaming noodzakelijk is. Efficiënter en zorgvuldiger omgaan met energie, grondstoffen en natuurlijke hulpbronnen staat hierbij centraal. Dit vraagt om een forse transitie: Nederland – en ook Overijssel – is voor de energievoorziening nog grotendeels afhankelijk van fossiele brandstoffen en het 'kringloopdenken' (circulaire economie) is nog geen gemeengoed.

De provincie Overijssel wil een wezenlijke bijdrage leveren aan deze transitie. Dit doet de provincie onder andere door ondernemers, bewoners en organisaties uit te nodigen én te stimuleren om te investeren in het efficiënter gebruik van energie (of, met andere woorden: in energiebesparing), opwekking van hernieuwbare energie en het aanpassen van de energie-infrastructuur.

Hoe – gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarische natuurlandschap, stedelijke laag en laag van de beleving) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en -opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Natuurlijke laag

De natuurlijke laag is de laag van de bodem, het reliëf, het watersysteem en de natuur die zich hier 'van nature' op vestigt. Het plangebied heeft volgens de natuurlijke laag de aanduiding het kenmerk 'dekzandvlakten en ruggen'. Voor dekzandvlakten en ruggen geldt dat als ontwikkelingen plaats vinden, deze bijdragen aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting. Bij ontwikkelingen is de (strekings)-richting van het landschap, gevormd door de afwisseling

van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt. Door de ligging van het plangebied in bestaand stedelijk gebied, uitbreiding van een bestaande activiteit en de aard van de ontwikkeling is er geen ruimte specifiek invulling te geven aan de dit gebiedskenmerk maar de ontwikkeling doet er geen afbreuk aan.

Laag van het agrarische cultuurlandschap

De laag van het agrarische cultuurlandschap beschrijft het palet van agrarische cultuurlandschappen met hun dragende structuren en nederzettingvormen. Deze laag is het resultaat van de wisselwerking tussen verschillen in de natuurlijke ondergrond en de manier waarop gebieden in cultuur werden – en worden – gebracht. Het plangebied heeft geen aanduiding op de laag van de agrarische cultuurlandschap vanwege de ligging in stedelijk gebied. Er gelden op basis van deze laag dus ook geen specifieke kwaliteitsvoorwaarden en -opgaven voor een ruimtelijke ontwikkeling in onderhavig plangebied.

Stedelijke laag

De stedelijke laag is de laag van de steden, dorpen, verspreide bebouwing, wegen, spoorwegen en waterwegen. Het gaat in deze laag om de dynamiek van de steden en de grote infrastructurele verbindingen, maar ook om de rust van de dorpen en de landelijke wegen en paden. Het plangebied heeft in de stedelijke laag de nadere duiding 'Woonwijken 1955 – nu'. Als ontwikkelingen plaatsvinden in de naoorlogse woonwijken, dan voegt nieuwe bebouwing zich in de aard, maat en het karakter van het grotere, maar is als onderdeel daarvan wel herkenbaar. Onderhavige uitbreiding sluit direct aan op het bestaande transformatorstation en is voegt zich daarom automatisch in het grotere geheel. Daarnaast is ook de aanduiding 'gebiedscondities benutten: stads- en dorpsrandgebieden' van toepassing. Voor stads- en dorpsrandgebieden is de ambitie gericht op onder meer tegengaan van verrommeling in de randzones. Bijdragen aan aantrekkelijke mix woon-, werk en recreatiemilieus. In de nabije omgeving van het plangebied vindt zich bedrijvigheid plaats, ligt er infrastructuur en is er ruimte voor recreatie. De uitbreiding van het transformatorstation voegt bebouwing toe aan de omgeving. De balans tussen bebouwing en recreatie blijft echter gewaarborgd omdat het recreatieve gebruik van het aangrenzende gebied niet wordt weggenomen.

Laag van de beleving

In de laag van de beleving komen de natuurlijke, functionele en sociale processen bij elkaar. Dit is de laag die gaat over de beleefbaarheid van ruimtelijke kwaliteit, identiteit en tijdsdiepte, van recreatieve gebruiksmogelijkheden die een belangrijke rol spelen bij de waardering van de leefomgeving. In de laag van de beleving heeft het plangebied ook de aanduiding 'stads- en dorpsrandgebieden', verwezen wordt daarvoor verder naar de stedelijke laag.

Kader 2.2 Conclusie provinciaal beleid

De provincie Overijssel wil een wezenlijke bijdrage leveren aan de energietransitie, mede door het aanpassen van energie-infrastructuur. Er is sprake van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik: de uitbreiding vind plaats in bestaand stedelijk gebied en grenst aan het bestaande transformatorstation. Het plan past binnen de provinciale beleidskaders en gebiedskenmerken.

2.3 Gemeente Enschede

Structuurvisie Enschede

De Structuurvisie Enschede, vastgesteld op 26 september 2011, legt de hoofdlijnen van het langjarig ruimtelijk beleid van de Gemeente Enschede vast. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen en nieuw stedelijk beleid, wordt de structuurvisie aangevuld om zo mee te kunnen gaan in de dynamiek van stedelijke ontwikkeling en een actueel kader te vormen voor burgers en bedrijven. De structuurvisie beoogt geen sectorale of gebiedsgerichte beleidsstukken te vervangen, maar de hoofdlijnen van al dit beleid in samenhang te presenteren.

Actieplan duurzaamheid

Op 8 juni 2015 stelde de gemeenteraad van Enschede het Actieplan duurzaamheid vast. Het Actieplan duurzaamheid bevat een opsomming van de speerpunten van beleid en een aanpak voor de realisatie daarvan. De gemeente Enschede werkt aan duurzaamheid volgens de visie: *“Duurzaam, samen, sterker! Enschede ontwikkelt zich als een stad waar duurzaamheid altijd onderdeel is van het afwegingskader. Voor welk vraagstuk of uitdaging wij ook staan, wij schuiven de rekening niet door naar volgende generaties. Dit uitgangspunt geldt voor de belasting van het milieu, maar ook op sociaal en financieel gebied”*.

De missie van de gemeente is om samen met inwoners, bedrijven en partners werkgelegenheid en betaalbaar wonen te realiseren. Hiervoor ziet de gemeente een grote kans in duurzaamheid. De speerpunten van het Enschedese beleid zijn: biodiversiteit, circulaire economie, duurzame mobiliteit, energie, groene groei, klimaatadaptie en WEconomy. Binnen Enschede is energie en speerpunt van beleid, omdat:

- de gemeente een bijdrage wil leveren aan de reductie van de uitstoot van broeikasgassen, en;
- de gemeente de beschikbaarheid van betaalbare energie van essentieel belang vindt voor de economie.

De gemeente Enschede wil energiebesparing stimuleren en wil decentrale opwekking van duurzame energie faciliteren. Daarbij wordt zowel gekeken naar mogelijkheden binnen de eigen gemeente, als kansen in de regio. Kansen worden gezien in de opwekking van energie middels mestvergisting, zonnepanelen op daken, warmteboilers, kleine windmolens en biomassa. Daarnaast staat de gemeente open voor de plaatsing van windturbines en zonnepanelen in vrije veldopstellingen.

Energievisie

De gemeente Enschede bereidt momenteel een Energievisie voor. In de Energievisie zal beleid voor de periode tot 2030 worden vastgelegd, met een doorkijkje naar de situatie in 2050. Het is de bedoeling deze Energievisie vast te stellen in de vorm van een structuurvisie in de zin van de Wet ruimtelijke ordening. De Energievisie zal richting geven aan de manier waarop de geformuleerde energiedoelen worden bereikt.

In het coalitieakkoord 2018-2022 is het doel gesteld om de gemeente Enschede in 2050 klimaatneutraal te laten zijn. Duurzame energieopwekking is hiervoor noodzakelijk. Hiervoor liggen kansen in de opwekking via zon, wind, geothermie en biomassa. In de Energievisie dient duidelijk te worden:

- op welke locaties binnen de gemeente Enschede het opwekken van duurzame (hernieuwbare) energie mogelijk is;
- tot welke bijdrage aan de energiedoelen het benutten van deze locaties kan leiden;
- voor het geval dat mocht blijken dat het niet mogelijk is alle benodigde energie op een duurzame wijze op eigen grondgebied op te wekken, welke stappen er gezet moeten worden om ervoor te zorgen dat we in de toekomst toch op een duurzame manier in onze energiebehoefte voorzien.

Voldoende aansluitcapaciteit op het openbaar net is ook noodzakelijk om uiteindelijk de Energievisie tot uitvoering te kunnen brengen. Volgens de huidige planning wordt de Energievisie eind 2019 vastgesteld.

Kader 2.3 Conclusie gemeentelijk beleid

De gemeente Enschede wil een wezenlijke bijdrage leveren aan de energietransitie, daarvoor is ook voldoende capaciteit nodig om aan te kunnen sluiten op het openbaar net. Het plan past binnen de gemeentelijke beleidskaders.

3 HUIDIGE SITUATIE

Infrastructuur

Ten noorden van het plangebied is de rijksweg N35 gelegen met de op- en afrit die aansluit op de Zuiderval in noordelijke richting en Buurserstraat in zuidelijke richting. Het plangebied is via een eigen ontsluitings- en onderhoudsweg aangesloten op de Vlierstraat, die ten zuiden van het plangebied ligt.

In en op het plangebied zijn geen bovengrondse hoogspanningslijnen aanwezig. Het transformatorstation wordt via een ondergrondse hoogspanningsleiding ontsloten aan de noordwestzijde van het bestaande terrein en aan de noordoostzijde. Deze lijnen (met dubbelbestemming 'Leiding-Hoogspanning') hoeven niet te worden aangepast. In de omgeving van het plangebied zijn geen bovengrondse hoogspanningslijnen aanwezig. Direct ten zuiden van N35, op geruime afstand van het plangebied, is een ondergrondse gasleiding gelegen.

Omliggende bedrijven en woningen

In de nabije omgeving van het transformatorstation liggen verschillende bedrijven. Ten zuiden van het station ligt een kantoorpand met onder andere een tandartspraktijk. Ten westen van het station ligt een gemeentelijk afvalbrengpunt. Ten zuiden van de Vlierstraat, tegen de Buurserstraat aan, ligt een bedrijventerrein voor bedrijven tot en met milieucategorie 3.1.

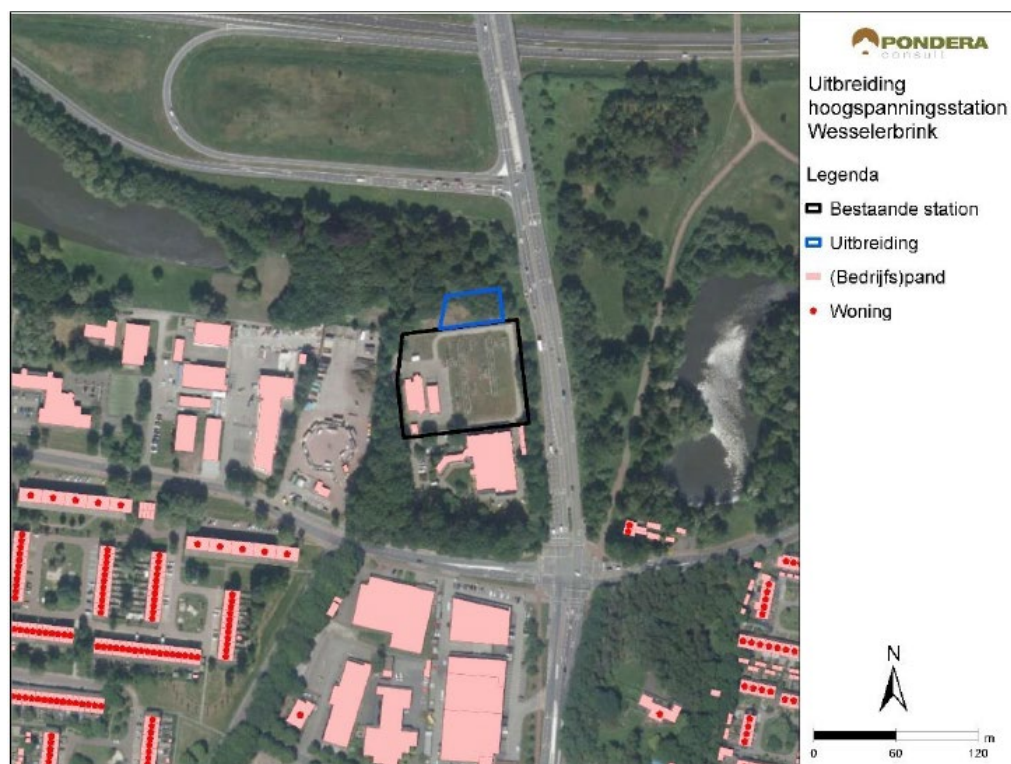
De meeste woningen liggen ten zuidwesten van het transformatorstation, ten zuiden van de Vlierstraat. De afstand van deze woningen tot de grens met het bestaande station bedraagt circa 120 meter. De afstand van deze woningen tot de grens met de uitbreiding bedraagt circa 200 meter. Tevens is er een woning gelegen ten zuidoosten van het station, aan de Hazelaarstraat 6. De afstand van deze woning tot het bestaande station bedraagt circa 105 meter. De afstand tot de uitbreiding en betreffende woning bedraagt circa 175 meter. In Figuur 3.1 is het plangebied weergegeven met woningen en panden.

Groen, water en natuur

De zone tussen en N35 en bedrijvigheid langs de Vlierstraat is bestemd als groen en als park in gebruik met enkele wandelpaden en een waterpartij. Tussen het transformatorstation en de Buursestraat ligt een houtwal. Aan de overzijde van de Buursestraat is ook een groengebied/park gelegen.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is het Aamsveen op een afstand van 3,5 kilometer. Er liggen geen gebieden behorende tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) in of in de directe omgeving van het plangebied.

Figuur 3.1 Plangebied met woningen en (bedrijfs)panden in de omgeving

Bron: Pondera Consult

4 BESCHRIJVING VAN HET PLAN

Noodzaak uitbreiding

Enexis dient hoogspanningsstation Enschede Wesselerbrink uit te breiden om de duurzame initiatieven aan te kunnen sluiten op het hoog-/middenspanningsnet en om daarmee te voldoen aan haar wettelijke aansluitplicht. Hiervoor dient de middenspanningsinstallatie (voor nu en voor in de toekomst) uitgebreid te worden. Om de aansluitingen te kunnen realiseren dient er een extra gebouw bij gebouwd te worden, waarin de nieuwe midden-spanningsinstallatie wordt geplaatst. De uitbreiding is voorzien buiten de hekken van het bestaande station. Het huidige vermogen betreft 40 MVA³. Het vermogen van het station blijft ongewijzigd.

Momenteel zijn er twee concrete aanvragen om zonneparken aan te kunnen sluiten op het openbare middenspanningsnet: een zonnepark van 20 MW en een zonnepark van 16 MW. Het eerste project heeft een omgevingsvergunning om het zonnepark te kunnen realiseren. Enexis heeft de wettelijke aansluitplicht om het zonnepark van 20 MW in het derde kwartaal van 2020 aan te sluiten. Het zonnepark van 16 MW heeft een slagingskans van circa 75 procent waardoor het aannemelijk is dat deze op termijn aangesloten moet gaan worden. Om nu en in de toekomst te kunnen voldoen aan de aanvragen van nieuwe klanten (energieproducenten en -afnemers) is uitbreiding van het transformatorstation noodzakelijk.

Niet tijdig kunnen aansluiten betekent mogelijk extra kosten voor Enexis. Deze extra kosten moeten uit gemeenschapsgelden betaald worden. Daarnaast betekent niet tijdig aansluiten ook dat gerealiseerde projecten voor duurzame energie niet kunnen gaan leveren aan het openbaar net, als ook dat de projecten niet kunnen bijdragen aan de gemeentelijke ambities voor de opwekking van duurzame energie.

Toelichting op het plan

Onderliggend plan bestaat uit het uitbreiden van terrein van het bestaande transformatorstation in noordelijke richting. Het gebruik voor het gehele nieuwe terrein wordt daarmee transformatorstation. Ter plaatse wordt een nieuw modulair (standaard ontwerp) gebouw geplaatst (zie Figuur 4.1 voor een voorbeeld van het gebouw). Het gebouw wordt circa 24 bij 7 meter met een bouwhoogte van maximaal 4,4 meter. Het gebouw krijgt daarmee een oppervlakte van circa 168 m². Voor de ontsluiting van het gebouw wordt ook verharding aangelegd met een oppervlakte van circa 150 m². Gezamenlijk is er een toename van circa 318 m² aan verhard oppervlak. In Figuur 4.2 is een situatietekening opgenomen.

In het gebouw wordt een middenspanningsinstallatie⁴ geplaatst voor het aansluiten van afgaande 18 velden⁵. De bijbehorende bekabeling vindt ondergronds plaats en is geen hoogspanning en daarmee ruimtelijk niet relevant. De nieuwe terreinbegrenzing wordt voorzien van een standaard hekwerk van maximaal 2 meter hoog met puntdraad. Zo nodig wordt het

³ Er is twee maal 40 MVA (= 80 MVA) aan trafo's opgesteld. In bedrijf is altijd één trafo (40 MVA), de andere is reserve

⁴ Middenspanningsschakelinstallaties zijn uitsluitend bedoeld voor het schakelen, doorvoeren, verdelen of meten van elektrische energie

⁵ Een veld is een deel van de installatie waarin een afgaande middenspanningskabel naar een klant of een verdeelstation gaat.

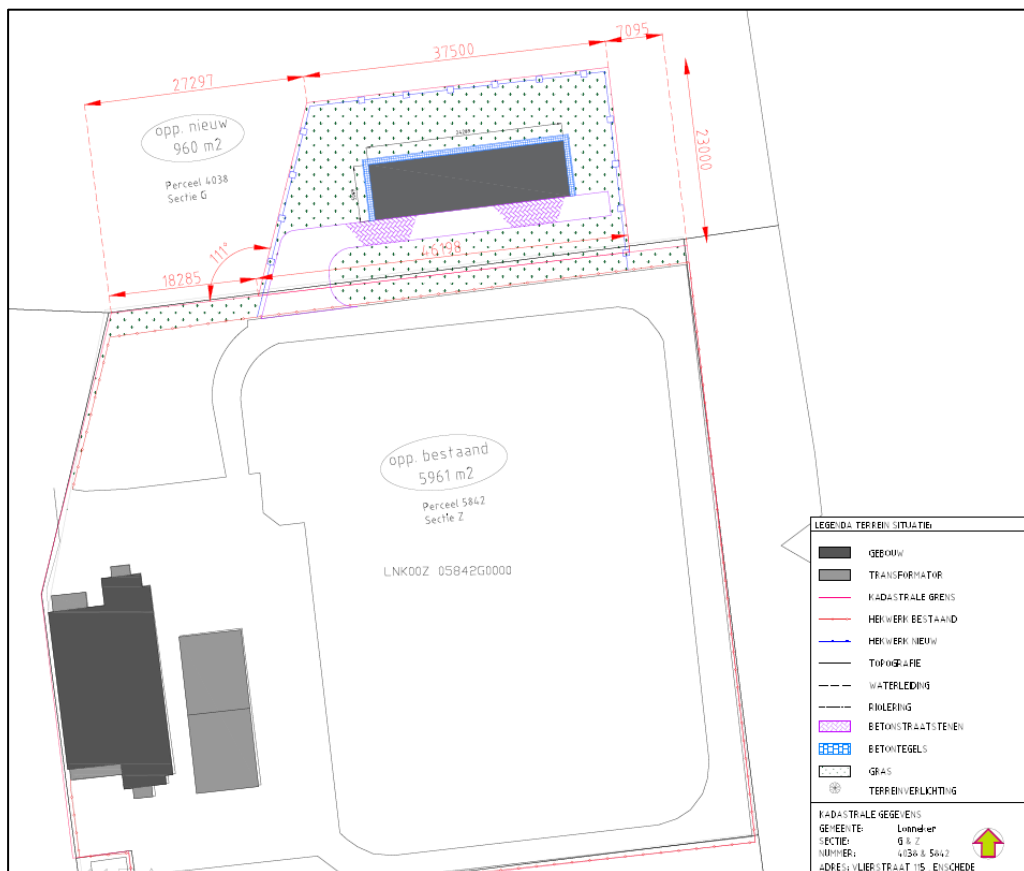
terrein voorzien van lichtmasten (conform bestaande terrein) of armaturen aan het gebouw ten behoeve van oriëntatieverlichting.

Figuur 4.1 Voorbeeld modulaair gebouw

Bron: Enexis

Figuur 4.2 Situatietekening

Bron: Enexis

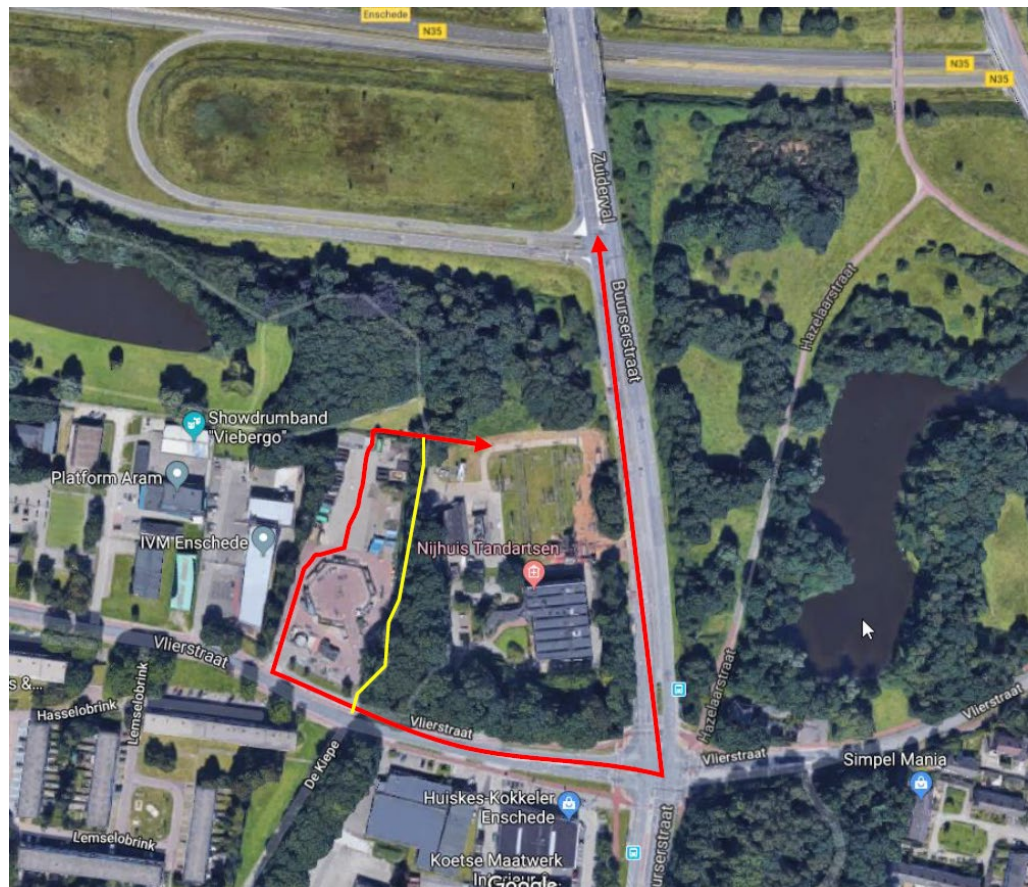
Ontsluiting

De bestaande ontsluiting vanaf de Vlierstraat voor onderhoud aan het transformatorstation kan ook benut worden voor onderhoud aan de uitbreiding. De uitbreiding van het transformatorstation geeft geen extra verkeer aantrekkende werking. Het transformatorstation is onbemand en er is alleen sprake van reguliere controle en onderhoud. De intensiteit daarvan verandert niet door de uitbreiding van het transformatorstation. De aanleg van extra parkeerplaatsen is op basis van de Nota Parkeernormen niet vereist.

Tijdelijke ontsluiting

Tijdens de bouw is een aparte tijdelijke ontsluiting noodzakelijk voor zwaar vrachtverkeer. De gemeente Enschede en Enexis hebben samen de logistiek naar het terrein in de bouwfase afgestemd. Het materiaal zal worden aangeleverd en afgevoerd via de doorgaande weg. Gezien de ligging van het plangebied zal dit via de A35, de Buurserstraat, de Vlierstraat en dan via het naastgelegen terrein van het gemeentelijke afvalbrengpunt zijn naar het uitbreidingsperceel ten noorden van het bestaande transformatorstation (zie rode route Figuur 4.3). Auto's en busjes kunnen gebruik maken van de bestaande ontsluiting (zie gele route Figuur 4.3).

Figuur 4.3. Globale weergave aan- en afvoerroute van materieel tijdelijke ontsluiting in rood

Bron: Eelerwoude

Landschappelijke inpassing

Het bestaande transformatorstation is ingepast door de ligging in de groenzone. Het transformatorstation is van de openbare weg vrijwel niet zichtbaar. De nieuwe situatie met uitbreiding verandert daar feitelijk niets aan. Het transformatorstation met uitbreiding is nog steeds omringt door groen (zie ook Figuur 1.1). Nadere aandacht voor landschappelijke inpassing van het terrein is dus ook niet noodzakelijk.

5 MILIEUASPECTEN

5.1 Relatie met de m.e.r.

Bij ruimtelijke plannen en besluiten die mogelijk gevolgen kunnen hebben voor het milieu dient te worden beoordeeld of ten behoeve van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling een milieueffectrapportage moet worden opgesteld. Een milieueffectrapportage (m.e.r.) is bedoeld om milieubelangen verschillende ruimtelijke procedures een volwaardige plaats bij de besluitvorming te geven. Het wettelijk kader voor de m.e.r. is hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer (Wm) en het daarbij behorende Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). In het Besluit m.e.r. is geregeld voor welke plannen en besluiten daadwerkelijk een m.e.r.-procedure doorlopen moet worden.

Bij het toetsen van plannen en besluiten aan het Besluit m.e.r. zijn er drie mogelijkheden:

1. m.e.r.-plicht: voor (onderdelen van) het plan of besluit is het uitvoeren van een m.e.r.-verplicht;
2. m.e.r.-beoordelingsplicht: voor (onderdelen van) het plan of besluit moet eerst worden beoordeeld of het uitvoeren van een m.e.r. verplicht is;
3. vormvrije m.e.r.-beoordeling: het plan of het besluit omvat een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit, maar deze activiteit ligt (ruim) beneden de in daarvoor in het Besluit m.e.r. opgenomen indicatieve drempelwaarden. Het bevoegd gezag moet dan een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitvoeren om na te gaan of die activiteit mogelijk aanzienlijke milieugevolgen zou kunnen hebben. Als uit die vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat aanzienlijke milieugevolgen op voorhand niet kunnen worden uitgesloten, moet er alsnog een verplichte m.e.r.-beoordeling worden uitgevoerd.

Voor activiteiten die niet in het Besluit m.e.r. zijn genoemd, geldt geen m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht.

De activiteiten waarvoor een MER-rapportage opgesteld moet worden is opgenomen in de bijlage van het Besluit MER. Overigens wordt onderscheid gemaakt tussen een MER-beoordeling (categorie D), waarbij het bevoegd gezag een beslissing kan nemen of een MER nodig is of een verplicht MER (categorie C). Een middenspanningsinstallatie of transformatorstation staat als zodanig niet op de C- en D-lijst in het Besluit m.e.r..

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet niet in een project met mogelijk belangrijke milieugevolgen. Een m.e.r.-beoordeling kan om die reden achterwege blijven.

5.2 Bedrijven en milieuzonering

Toetsingskader

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009). Een richtafstand is de afstand waarbij onaantvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

Onderzoek

Geluid

Elektriciteitsdistributiebedrijven zijn in de VNG-publicatie opgenomen. Transformatoren zijn de belangrijkste geluidsbron in een transformatorstation. Zij produceren een laag 'bromgeluid', constant en niet bijzonder luid. Er gelden verschillende richtafstanden voor geluid afhankelijk van het transformatorvermogen.

Omdat de uitbreiding geen transformatoren bevat is geen milieuhinder te verwachten. Wanneer de uitbreiding volledig wordt betrokken bij het transformatorstation en het als één inrichting wordt beschouwd geldt het huidige transformatorvermogen van het bestaande transformatorstation. Dit betreft een vermogen tussen de 10 – 100 MVA met milieucategorie 3.1. Hiervoor geldt een grootst aan te houden richtafstand van 50 meter ten opzichte van een rustige woonwijk, vanwege het milieuaspect geluid.

De omgeving van het plangebied kenmerkt zich als een gemengd stedelijk gebied, waar per definitie een hogere geluidsbelasting toelaatbaar is dan in een rustige woonwijk. De afstand van het bestaande station tot de dichtstbijzijnde woning bedraagt circa 105 meter. De afstand vanaf de uitbreiding tot de dichtstbijzijnde woning bedraagt circa 175 meter. Hiermee wordt voldaan aan de aan te houden afstand van 30 meter voor een gemengd gebied.

Gevaar

Met betrekking tot gevaar gelden verschillende richtafstanden afhankelijk van het transformatorvermogen. Voor transformatoren met een vermogen tussen de 10 – 100 MVA geldt een grootst aan te houden richtafstand van 30 meter ten opzichte van een rustige woonwijk, vanwege het milieuaspect gevaar.

De afstand van het bestaande station tot de dichtstbijzijnde woning bedraagt circa 105 meter. De afstand vanaf de uitbreiding tot de dichtstbijzijnde woning bedraagt circa 175 meter. Hiermee wordt voldaan aan de aan te houden afstand van 30 meter voor een rustige woonwijk.

Conclusie

Vanuit het oogpunt van bedrijven en milieuzonering is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.3 Natuur

Toetsingskader

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. Voor het plangebied is een Quickscan Flora en Fauna uitgevoerd (zie bijlage 1).

Soortenbescherming

Het uitgangspunt bij het onderdeel soortenbescherming is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. De wet kent een drietal beschermingsregimes; beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn, beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn en beschermingsregime "andere soorten".

Daarnaast zijn landelijk van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd. Elk beschermingsregime heeft zijn eigen verbodsbepalingen.

Voor ieder ruimtelijk plan is het verplicht om te toetsen of deze leidt tot overtreding van de betreffende verbodsbepalingen. Wanneer er sprake is van een overtreding dient er onderzocht te worden of er een vrijstelling geldt. Indien dit niet mogelijk blijkt, is het nodig om na te gaan of een ontheffing kan worden verkregen.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Met het onderdeel gebiedenbescherming worden binnen de Wet natuurbescherming de Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op het NNN denkbaar zijn, is het noodzakelijk een NNN-toetsing uit te voeren.

Het plangebied en de directe omgeving maken geen onderdeel uit van het NNN. Het plangebied ligt op ongeveer 1,5 kilometer van begrensd NNN-gebied. Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten. Het NNN kent ook geen externe werking, een toetsing aan het NNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Bescherming van houtopstanden

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige

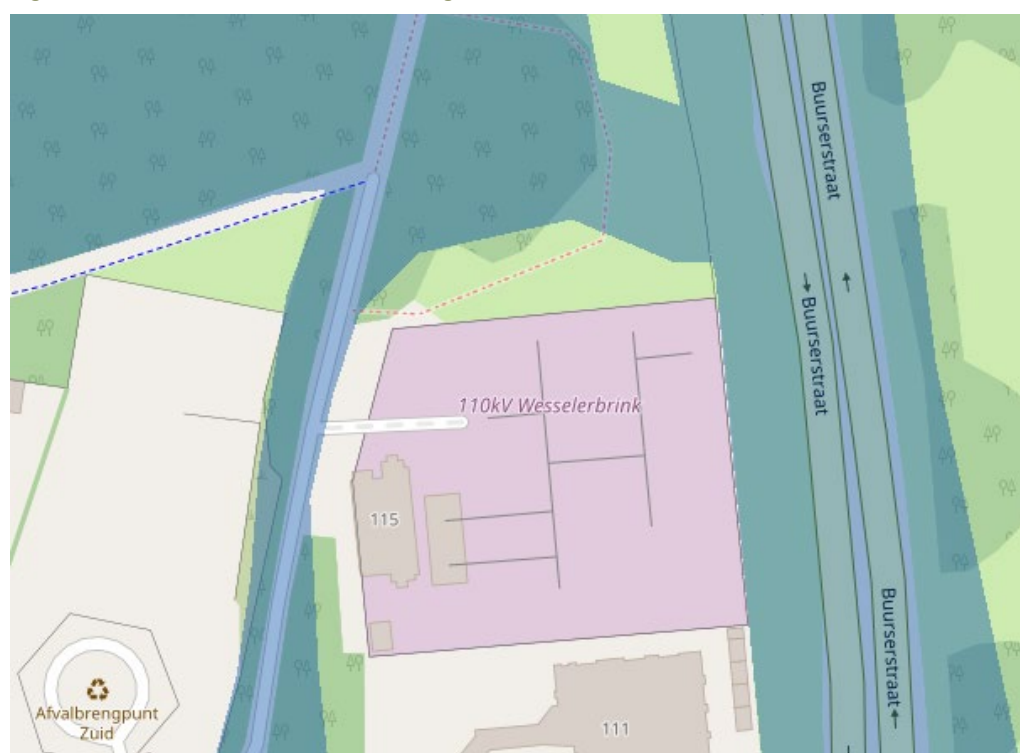
beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee. Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

Het plangebied valt binnen de 'bebouwde kom Boswet' waardoor het bovenstaande niet van toepassing is.

Een deel van de uitbreiding valt binnen het 'beschermwaardig boomgebied' van de gemeente Enschede (zie Figuur 5.1).

Figuur 5.1 Uitsnede kaart Beschermwaardige bomen

Bron: Gemeente Enschede

Op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV, 2009) geldt dat voor bomen met een stamomtrek van meer dan 100 centimeter op 130 centimeter hoogte boven het maaiveld het verplicht is een vergunning aan te vragen. Binnen het plangebied worden voor de uitbreiding enkele zomereiken gekapt. Het gaat hier voornamelijk om eikenhakhout met een diameter variërend tussen de 20 en 50 centimeter. Voor de bomen waarvan de omtrek op 130 centimeter hoogte meer dan 100 centimeter bedraagt, wordt apart een kapvergunning aangevraagd bij de gemeente Enschede voor de uitvoeringsfase. Overige aanwezige houtopstand (berken en ratelpopulieren) zijn van dermate geringe omvang (<20 centimeter) dat een toetsing van de houtopstanden niet noodzakelijk wordt geacht. Er is geen noodzaak voor compensatie voor te kappen groen.

Onderzoek

Gebiedsbescherming

Natura 2000 gebieden

In de directe omgeving van het plangebied liggen diverse Natura 2000-gebieden. Op ongeveer 4 kilometer afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Aamsveen en op ongeveer 5 kilometer afstand ligt het Witte Veen en Buurserzand & Haaksbergerveen. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maakt dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er derhalve geen reden om aan te nemen dat er kans is op een belemmering van de kernopgaven van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten

Een AERIUS-berekening is altijd noodzakelijk om de uitstoot en depositie van stikstof, en de gevolgen daarvan op Natura 2000-gebieden te bepalen. Uit de uitgevoerde AERIUS-berekening is gebleken dat de hoeveelheid stikstofdepositie 0,00 mol/per hectare/per jaar bedraagt. De rapportage van deze berekening is opgenomen in bijlage 1.

Soortenbescherming

Naast gebiedsbescherming is er een wettelijk kader voor het beschermen van individuele soorten (flora en fauna). De Wet natuurbescherming (Wnb) kent een aantal verbodsbepalingen die aanleiding kunnen zijn om een ontheffing aan te vragen. De relevante verbodsbepalingen zijn het doden of verwonden van soorten, het opzettelijk verontrusten van soorten of het verstoren, vernietigen, beschadigen van nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen. Dit kan in theorie voorkomen tijdens de bouwfase. Wanneer de bouw van leidt tot het overtreden van één van deze bepalingen zou een ontheffing van de Wnb moeten worden aangevraagd.

Het plangebied biedt een potentieel habitat voor een aantal beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte en uitgebreide veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele algemeen beschermde soorten met een landelijke vrijstelling en voor enkele soorten zonder deze vrijstelling.

Vleermuizen

Met de ontwikkeling van het transformatorstation dient men rekening te houden met verlichting.

Overige soorten

De provincie Overijssel heeft per 1 september 2019 de vrijstelling van de ontheffingsplicht voor de kleine marterachtige bunzing, wezel en hermelijn ingetrokken. Binnen het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen als dichte houtstapels of takkenhopen niet aangetroffen. Daarnaast is door de continue bedrijvigheid om het plangebied, en de verkeersdrukke met ook s 'nachts veel verkeer met lichtverstoring, het niet aannemelijk dat bunzing, hermelijn of wezel het plangebied gebruiken als zijnde essentieel leefgebied. De ingreep is van dermate kleine omvang, dat afbreuk van essentieel leefgebied van deze soorten niet ter sprake is. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

Provincie Overijssel heeft per 1 september 2019 ook de vrijstelling van de ontheffingsplicht voor egel ingetrokken. Egel is een zeer algemeen voorkomende soort in deze regio. Tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden voor deze soort. Het plangebied waarbinnen de ontwikkelingen plaatsvindt, is dan ook erg geschikt voor egel. Echter is de ontwikkeling van zodanig kleine omvang dat voor egel geldt dat de ingreep niet leidt tot een negatief effect op de soort. Men dient voorafgaand aan de werkzaamheden het terrein te inspecteren op de aanwezigheid van rustende egels. Bij aantreffen van de soort binnen het plangebied dient men contact op te nemen met een ecologisch ter zake kundige op het gebied van egel. Deze kan ter plekke tot een passende oplossing komen.

Een andere algemenere en strikter beschermde soort die voorkomt is steenmarter. Hiervan zijn geen (prooi)sporen of latrines binnen of rondom het plangebied waargenomen. Ook zijn verblijfplaatsen, of aanwijzingen hiervan niet gevonden. Het plangebied maakt mogelijk wel onderdeel uit van het leefgebied van steenmarter, echter betreft het geen essentieel onderdeel van het leefgebied gezien deze soort is erg algemeen is in deze regio.

Andere beschermde soorten worden niet in het plangebied verwacht, zoals das en eekhoorn. Verblijfplaatsen ontbreken van deze soorten, er is geen geschikt en essentieel leefgebied voorhanden en het plangebied valt buiten het bekende verspreidingsgebied. Mogelijk wordt het plangebied wel gebruikt als leefgebied, dit betreft echter geen essentieel onderdeel van het leefgebied van deze soorten gezien de ligging van het plangebied. Negatieve effecten op deze soorten worden niet verwacht.

Vogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren (periode van 15 maart tot 15 juli).

Vogels jaarrond

Mogelijk maken enkele jaarrondsoorten gebruik van het plangebied om te jagen maar betreft geen essentieel leefgebied. Negatieve effecten op jaarrondsoorten worden niet verwacht.

Vogels beschermd functioneel leefgebied

Gezien het areaal in oppervlakte en de grote van het te verwijderen struweel en bos is het niet aannemelijk dat voor grote bonte specht, middelste bonte specht en groene specht negatieve effecten optreden.

Ongewervelden

Van de groep ongewervelden ontbreekt geschikt leefgebied voor de in de buurt voorkomende grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder. Negatieve effecten op ongewervelden worden niet verwacht.

Conclusie

Vanuit het aspect natuur is het project uitvoerbaar en er is sprake van een goede ruimtelijke ordening. Er is ook geen ontheffing of vergunning op grond van Wnb noodzakelijk.

5.4 Externe veiligheid

Toetsingskader

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) is bedoeld om mensen in de buurt van een bedrijf met gevaarlijke stoffen, of een gevaarlijke inrichting, te beschermen. Bij een omgevingsvergunning milieu of een ruimtelijk besluit rond zo'n bedrijf moet het bevoegd gezag rekening houden met veiligheidsafstanden ter bescherming van individuen (plaatsgebonden risico) en groepen personen (groepsrisico).

Onderzoek

Een middenspanningsinstallatie is geen inrichting in het kader van Bevi en betreft geen gevoelig object waarop een risicovolle inrichtingen invloed op heeft. Voor een middenspanningsinstallatie zijn er dan ook geen effecten vanuit externe veiligheid waaraan getoetst moet worden. Onderzoek is niet nodig.

Conclusie

Vanuit het aspect externe veiligheid is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.5 Cultuurhistorie en archeologie

Toetsingskader

Op 16 januari 1992 is in Valletta (Malta) het Europees Verdrag voor de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta) ondertekend. Het Verdrag van Malta voorziet in bescherming van het Europees archeologisch erfgoed onder meer door de risico's op aantasting van dit erfgoed te beperken. De Erfgoedwet, die per 1 juli 2016 de Monumentenwet 1988 heeft vervangen, vormt het kader voor de bescherming van het cultureel erfgoed.

Onder cultuurhistorie worden aanwezige archeologische waarden verstaan, maar ook overige cultuurhistorische waarden zoals historisch landschap, beschermende stads- en dorpsgezichten en monumenten.

Onderzoek

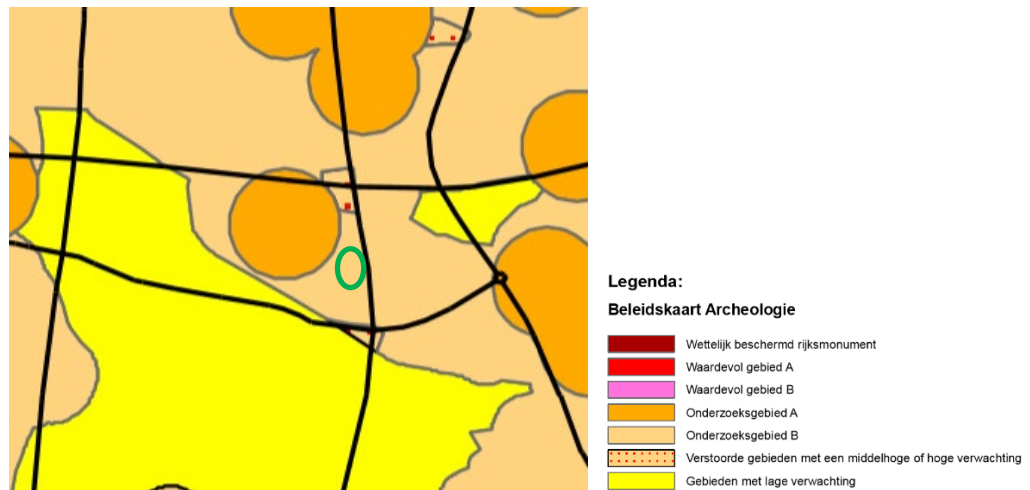
Archeologie

De gemeente Enschede heeft archeologische aanduidingen in bestemmingsplannen vastgelegd. Tevens heeft de gemeente een Archeologische Beleidskaart⁶ vastgesteld. Het bestemmingsplan is hierbij leidend. In het bestemmingsplan "Wesselerbrink 2015" is voor het plangebied geen archeologische dubbelbestemming opgenomen. Er hoeft voor het plangebied dus geen nader archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Volgens de Archeologische Beleidskaart ligt het plangebied in "Onderzoeksgebied B". volgens de bijbehorende beleidsnormen betreft dit gebiedstype gebieden met een hoge en middelhoge archeologische

⁶ Beleidskaart Archeologie, Gemeente Enschede, DSOB, juli 2009. Geraadpleegd via: <https://www.enschede.nl/openbare-ruimte/bodemenondergrond/archeologie>

verwachtingswaarden. In Figuur 5.2 is een uitsnede toegevoegd van de Archeologische Beleidskaart. In het groen is globaal het bestaande transformatorstation en de uitbreiding weergegeven.

Figuur 5.2 Uitsnede Archeologische Beleidskaart (groen omcirkeld de globale ligging van het plangebied)

Bron: Gemeente Enschede

Overige cultuurhistorie

Er zijn geen cultuurhistorische waarden aanwezig in het plangebied. Op circa 550 meter ten oosten van het plangebied ligt een rijksmonument aan de Knalhutteweg 125. Het betreft landhuis 't Walmink. Ten zuidoosten van het plangebied ligt een voormalig landweer. Dit was vroeger een aarden wal met daarlangs diepe greppels.

Er gaat in principe geen externe werking uit van overige cultuurhistorische waarden behalve mogelijk van beschermde dorps- of stadsgezichten. Deze zijn niet in de omgeving van het plangebied gelegen. Gezien de ligging buiten het plangebied worden de cultuurhistorische waarden niet door de uitbreiding van het transformatorstation verstoord.

Conclusie

Vanuit het aspect archeologie en cultuurhistorie is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.6 Overig

5.6.1 Geluid

Toetsingskader

Conform de het Activiteitenbesluit milieubeheer moet de middenspanningsinstallatie beschouwd worden als een type A-inrichting, waardoor er formeel geen noodzaak voor een akoestisch onderzoek bestaat.

Onderzoek

De middenspanningsinstallatie produceert in principe geen geluid. In het kader van Bedrijven en milieuzonering (paragraaf 5.1) is op voorhand te stellen dat het transportverdeelstation geen geluidsbelasting veroorzaakt op de omliggende woningen. Specifiek geluidsonderzoek is dan ook niet noodzakelijk. Uit het oogpunt van geluid zijn er geen belemmeringen en is het plan uitvoerbaar.

Conclusie

Vanuit het aspect geluid is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.6.2 Elektrische en magnetische velden

Toetsingskader

Elektrische, magnetische en elektromagnetische velden komen overal voor. Bekende natuurlijke vormen zijn UV-straling (zon), infrarode straling (warme voorwerpen) en zichtbaar licht. Elektromagnetische velden (EMV) zijn ook aanwezig bij bijvoorbeeld huishoudelijke elektrische apparaten, zoals de magnetron en de stofzuiger, en bij het transport van elektriciteit over lange afstanden (via hoogspanningsverbindingen). De sterkte van deze velden neemt sterk af wanneer de afstand tot de bron groter wordt.

Ook rondom een transformatorstation kunnen magnetische velden voorkomen, de veldsterkte neemt zeer snel af: bij een afstand van ongeveer 10 meter rond een transformatorstation is het magnetische veld veelal niet meer meetbaar. Het veld blijft dus zo goed als binnen de grenzen van het terrein van het transformatorstation waardoor er ook geen sprake kan zijn van (langdurige) blootstelling aan elektromagnetische straling voor de omgeving. De uitbreiding met de middenspanningsinstallatie bevat geen elektromagnetische straling.

Onderzoek

De dichtst bijgelegen woning tot de uitbreiding van het transformatorstation is gelegen op een afstand van circa 175 meter. De woningen zijn niet gelegen binnen de magneetveldzone van de bestaande transformatoren. Voor de uitbreiding geldt dat er ook geen nieuw magnetisch veld zal ontstaan. Ter plaatse van de uitbreiding zijn geen woningen aanwezig of kunnen mensen verblijven waardoor er ook met de uitbreiding geen sprake kan zijn van (langdurige) blootstelling aan elektromagnetische straling voor de omgeving.

Conclusie

Vanuit het aspect elektromagnetische straling is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.6.3 Waterhuishouding

Toetsingskader

Water en ruimtelijke ordening hebben met elkaar te maken. Enerzijds is water één van de ordenende principes in de ruimtelijke ordening en kan daarmee beperkingen opleggen aan het ruimtegebruik. Anderzijds kunnen ontwikkelingen in het ruimtegebruik ongewenste effecten hebben op de waterhuishouding. Een goede afstemming tussen beide is derhalve noodzakelijk om problemen zoals wateroverlast, slechte waterkwaliteit, verdroging, etc. te voorkomen.

Watertoets

De verplichte watertoets is geregeld in de artikelen 3.1.1 en 3.16 van het Besluit ruimtelijke ordening. Vanaf het begin van de planvorming dient overleg gevoerd te worden tussen gemeente, waterbeheerders en andere betrokkenen. Doel van dit overleg is gezamenlijk de uitgangspunten en wensen vanuit duurzame watersystemen en veiligheid te vertalen naar concrete gebiedsspecifieke ruimtelijke uitgangspunten. Hierbij geldt dat afwenteling moet worden voorkomen en dat de drietrapsstrategie 'vasthouden, bergen en afvoeren' moet worden gehanteerd.

Onderzoek

Het plangebied ligt in het beheersgebied van Waterschap Vechtstromen. Er is geen oppervlaktewater in of rondom het plangebied aanwezig. Ook zijn in de omgeving van het plangebied geen bergingsgebieden of waterwingebieden aanwezig.

Oppervlaktesysteem

Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig volgens de legger van het waterschap Vechtstromen (zie Figuur 5.3). Ten oosten van het plangebied loopt wel een duiker maar die blijft ongemoeid met de ontwikkeling.

Figuur 5.3 Uitsnede legger Waterschap Vechtstromen

Bron: Waterschap Vechtstromen

Oppervlaktewaterkwaliteit

Nieuwe ontwikkelingen mogen geen verslechtering van de oppervlaktewaterkwaliteit tot gevolg hebben. Doordat er gebruikt wordt gemaakt van niet-logende bouwmaterialen wordt uitspoelen van stoffen voorkomen. Uitspoelen van stoffen, en daarna veranderingen van de oppervlaktewaterkwaliteit, wordt daarmee uitgesloten.

Grondwatersysteem

Het grondwatersysteem wordt beïnvloed wanneer realisatie van bebouwing zorgt voor obstructie van de grondwaterstroming (fundering) of een tijdelijke verlaging van het grondwater

tijdens aanleg van de fundatie. Afhankelijk van de uiteindelijke positionering en bijbehorende fundering dient bekeken te worden of er sprake is van tijdelijke grondwateronttrekking tijdens de bouw.

Voor de (tijdelijke) bemalingen en grondwateronttrekking (mits voldaan wordt aan randvoorwaarden) geldt een meldingsplicht op basis van algemene regels van de Keur.

Hemelwaterafvoer

Door het plaatsen van de bebouwing wordt verhard oppervlak gecreëerd. Hemelwater dat op dit verharde oppervlak valt, mag niet versneld worden afgevoerd richting oppervlaktewater. Het waterschap hanteert voor het omgaan met hemelwater de trits 'vasthouden – bergen – afvoeren'.

Met de uitbreiding van het transformatorstation wordt er beperkt verharding toegevoegd met het plaatsen van een gebouw. Er dient rekening mee gehouden te worden dat er voldoende onverhard oppervlak overblijft om hemelwater ter plaatse te infiltreren in de bodem.

De gemeente Enschede zamelt al het stedelijk afvalwater in dat vrijkomt binnen het grondgebied van de gemeente en transporteert het naar de rioolwaterzuivering. Uitgangspunt in het gemeentelijk beleid voor de waterhuishouding is dat in bestaand stedelijk gebied hemelwater zo min mogelijk wordt afgevoerd via de riolering. Dit kan in beginsel door hergebruik, het toepassen van groene daken en/of halfverharding.

Bij een toename van verhard oppervlak komt meer hemelwater versneld tot afvoer, hierop is het oppervlaktewatersysteem niet berekend. Het extra afstromend hemelwater moet op eigen terrein worden verwerkt. Indien dit aantoonbaar niet mogelijk is, mag het hemelwater vertraagd worden afgevoerd naar een aanwezige greppel, oppervlaktewater of ander afwateringssysteem in de nabije omgeving. Hiervoor is het nodig het hemelwater tijdelijk op eigen terrein te bergen, zodat het vertraagt kan worden afgevoerd naar voorzieningen in de openbare ruimte. De tijdelijke bergingsopgave bedraagt in het bestaand stedelijk gebied 20 millimeter, oftewel 20 liter per vierkante meter verhard oppervlak. Vervuiling van hemelwater dient zoveel mogelijk voorkomen te worden door geen uitlogende bouwmaterialen te gebruiken.

Onderliggend plan betreft het toevoegen van nieuwe verharding van een gebouw en bijbehorende ontsluiting op van circa 318 m² op een terrein van circa 960 m². Hemelwater dat op het modulair gebouw terecht komt wordt middels twee hemelwaterafvoeren van het dak naar de grond gebracht. Tweederde van het uitbreidingsperceel voor de middenspanningsinstallatie blijft onverhard waardoor er voldoende ruimte is voor hemelwater om ter plaatse te infiltreren in de bodem.

Watertoets

De watertoets is het proces van vroegtijdig informeren, adviseren en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van dit instrument is waarborgen dat de waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet in beschouwing worden genomen als het gaat om waterhuishoudkundige relevante ruimtelijke plannen en besluiten.

Over deze wijze van omgaan met de waterhuishouding is nadere afstemming met het

waterschap Vechtstromen nodig. In het kader van de watertoets is deze ontwikkeling aangemeld bij het waterschap, via de digitale watertoets www.dewatertoets.nl. Hier zijn geen bijzonderheden of aandachtspunten uit naar voren gekomen.

Conclusie

Voor het aspect waterhuishouding is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.6.4 Bodemkwaliteit

Toetsingskader

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient het bevoegd gezag onderzoek te verrichten naar de bestaande toestand van de bodemkwaliteit en deze te toetsen aan de wenselijke bodemkwaliteit met het oog op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. Uitgangspunt van een goede ruimtelijke ordening is dat de bodemkwaliteit geschikt is voor de beoogde bestemming en de daarin toegestane gebruiksvormen.

De Wet bodembescherming (Wbb) is erop gericht bodemkwaliteit te waarborgen of te verbeteren indien nodig. De wet schrijft voor dat eenieder die de bodem verontreinigd verplicht is maatregelen te nemen om deze verontreiniging tegen te gaan. Voor de realisatie van het bouwwerk zal grondverzet plaatsvinden, waarbij grond (en mogelijk ook asfalt en onderliggend funderingsmateriaal) wordt ontgraven, hergebruikt, toegepast en/of afgevoerd. Bij dergelijke werkzaamheden is het Besluit bodemkwaliteit (hierna: Bbk)⁷ van toepassing. Het Bbk bevat algemene regels voor het toepassen van grond (en bouwstoffen) en de kwaliteit van toe te passen grond (en bouwstoffen).

Onderzoek

In het plangebied staan momenteel bomen en bosschages. Op de kaart Bodem en Ondergrond Gemeente Enschede⁸ zijn voor het beoogde perceel geen historische activiteiten bekend die bodemverontreiniging kunnen hebben veroorzaakt. De middenspanningsinstallatie is geen bodembedreigende activiteit.

In het geval van grondverzet door ontgraving en/of toepassing moet er voldaan worden aan hiervoor vastgelegde regels uit het Besluit bodemkwaliteit.

Conclusie

Vanuit het aspect bodemkwaliteit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.6.5 Niet-gesprongen explosieven

Toetsingskader

In de bodem kunnen niet gesprongen explosieven (NGE's) aanwezig zijn die een risico vormen voor de veiligheid van het personeel dat bouwwerkzaamheden uitvoert. Daarnaast kan de openbare veiligheid in het geding komen. De aanwezigheid van explosieven is geen ruimtelijk relevant criterium voor de ruimtelijke procedure, maar het is voor de uitvoering wel van belang

⁷ Besluit van 22 november 2007, houdende regels inzake de kwaliteit van de bodem (Besluit bodemkwaliteit)

⁸ Geraadpleegd via: <https://enschede.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html>

om hier inzicht in te hebben teneinde de veiligheid voor personeel en omgeving tijdens de realisatiefase te garanderen.

Onderzoek

De gemeente heeft een Explosieven risicokaart. De locatie is volgens de risicokaart onverdacht en de werkzaamheden in de grond kunnen regulier uitgevoerd worden. Er is dus geen extra onderzoek noodzakelijk naar conventionele explosieven.

Conclusie

Er is voor het aspect niet-gesprongen explosieven sprake van een goede ruimtelijke ordening.

5.6.6 Luchtkwaliteit

Toetsingskader

Op 15 november 2007 is een wettelijk stelsel voor luchtkwaliteitseisen van kracht geworden. De hoofdlijnen van deze regelgeving zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2, van de Wet Milieubeheer.

Luchtkwaliteitseisen vormen geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkelingen indien deze voldoet aan één van deze voorwaarden:

- er geen sprake is van feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- een project 'in niet betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL, dat in werking treedt nadat de EU derogatie (toestemming) heeft verleend.

Van een verslechtering van de luchtkwaliteit 'in betekenende mate' is sprake indien zich één van de volgende ontwikkelingen voordoet:

- woningbouw: minimaal 1.500 woningen netto bij 1 ontsluitende weg of 3.000 woningen bij 2 ontsluitende wegen;
- infrastructuur: minimaal 3% concentratiebijdrage (verkeerseffecten gecorrigeerd voor minder congestie);
- kantoorlocaties: minimaal 100.000 m² bruto vloeroppervlak bij 1 ontsluitende weg, 200.000 m² bruto vloeroppervlak bij 2 ontsluitende wegen.

Onderzoek

Onderhavig plan maakt een ontwikkeling mogelijk dat niet onder één van bovenstaande categorieën onder te brengen is en het is ook geen project dat beschreven staat in het NSL. Geconcludeerd kan worden dat de luchtkwaliteit niet 'in betekenende mate' zal verslechteren. Daarom hoeft niet nader op het aspect luchtkwaliteit te worden ingegaan.

Conclusie

Vanuit het aspect luchtkwaliteit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

6 UITVOERBAARHEID

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal

Krachtens de Wet ruimtelijke ordening (Wro), waarin in afdeling 6.4 bepalingen zijn opgenomen betreffende de grondexploitatie, geldt de verplichting tot kostenverhaal in de gevallen die zijn aangewezen in het Besluit ruimtelijke ordening. Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is kostenverhaal verplicht in geval van:

- de bouw van één of meer woningen en hoofdgebouwen;
- uitbreidingen van gebouwen met ten minste 1.000 m² of met één of meer woningen;
- de verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren bij ingebruikname voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte ten minste 1.500 m² bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1.000 m².

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet in de realisatie van een gebouw met middenspanningsinstallatie. Het gebouw is toegankelijk voor onderhoud. Aangezien hiermee wel sprake is van de bouw van een hoofdgebouw zoals bedoeld in artikel 6.2.1. sub b van het Besluit ruimtelijke ordening, is kostenverhaal verplicht.

Op grond van het bepaalde in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening dient de gemeenteraad voor gronden waarop een bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is voorgenomen een exploitatieplan vast te stellen. Van het vaststellen van een exploitatieplan kan door de gemeenteraad worden afgezien indien het gemeentelijk kostenverhaal van de grondexploitatie over de in de omgevingsvergunning met projectafwijkingbesluit begrepen gronden anderszins is verzekerd.

De gemeentelijke kosten, waaronder de kosten van deze projectafwijking en planschadekosten, komen voor rekening van de aanvrager op basis van de legesverordening en eventuele planschadeovereenkomst. Er is sprake van gemeentelijke grondverkoop en dan is het kostenverhaal door de gronduitgifte (de grondopbrengst) verzekerd. Hiermee is het kostenverhaal anderszins verzekerd.

Planschade

Bij ruimtelijke ontwikkelingen kan planschade ontstaan. De Wro voorziet in een regeling voor vergoeding van planschade. Op basis van artikel 6.1 Wro wordt aan degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van de wijziging, herziening of afwijking van het bestemmingsplan, tegemoet gekomen, wanneer de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet anderszins is verzekerd.

6.2 Maatschappelijk uitvoerbaarheid

Een paragraaf maatschappelijke uitvoerbaarheid heeft als doel aan te tonen dat er voor een ruimtelijk plan maatschappelijk draagvlak is. Om te voldoen aan de maatschappelijke uitvoerbaarheid wordt inzicht gegeven in op welke wijze draagvlak is gecreëerd, inspraak is verleend of anderszins de omgeving is geïnformeerd en betrokken bij de planvorming en welke partijen zijn betrokken.

Contact met omwonenden

Er zijn geen direct omwonenden bij het project die zijn betrokken bij de planvorming.

Ter visie legging

De aanvraag omgevingsvergunning, de bijlagen en deze bijbehorende ruimtelijke onderbouwing zijn allen onderdeel van de omgevingsvergunning. De ontwerpvergunning heeft gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn kon eenieder een zienswijze naar voren brengen. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt, er zijn geen zienswijzen op het ontwerp-besluit naar voren gebracht. Doordat er geen zienswijzen zijn ingediend, is het (ontwerp)besluit van de gemeenteraad om een verklaring van geen bedenkingen af te geven definitief. De omgevingsvergunning kan ten opzichte van het ontwerp-besluit ongewijzigd worden verleend.

BIJLAGE 1

Quickscan Flora en Fauna Wesselerbrink, Enschede

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Opdrachtgever:

Pondera Consult
J. Letteboer
Welbergweg 49
7556 PE Hengelo

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
[Onze vestigingen](#)
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 10023
Datum: 09-01-2020
Projectleider: Rinze Kroeskop
Opgesteld: Rinze Kroeskop
Gecontroleerd: Vincent de Lenne
Status: Definitief
Versie: 3

© 2019 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding.....	4
2	Huidige situatie en ontwikkeling.....	5
2.1	Huidige situatie.....	5
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	5
3	Natuurwetgeving en -beleid.....	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Bescherming van soorten	9
3.3	Bescherming van gebieden.....	9
3.4	Bescherming van houtopstanden.....	10
3.5	Natuurnetwerk Nederland	11
4	Methode.....	12
4.1	Bureauonderzoek	12
4.2	Terreinbezoek.....	12
5	Beschermde soorten	14
5.1	Planten.....	14
5.2	Zoogdieren.....	14
5.3	Vogels	18
5.4	Reptielen.....	20
5.5	Amfibieën	20
5.6	Vissen.....	21
5.7	Ongewervelden	21
6	Conclusie	22
6.1	Bescherming soorten.....	22
6.2	Bescherming gebieden	23
6.3	Bescherming houtopstanden	23
6.4	Natuurnetwerk Nederland	23
6.5	Uitvoerbaarheid van de plannen	23
6.6	Geldigheid onderzoek.....	23
	Bijlage 1 Wettelijk kader natuurwetgeving.....	26
	Bijlage 2 AERIUS-berekening.....	32
	Bijlage 3 Notitie AERIUS berekening	33

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Ter hoogte van de Wesselerbrink te Enschede zal een transformatorstation uitgebreid worden. Dit transformatorstation wordt gerealiseerd aan de noordkant van het bestaande transformatorstation.

In verband met deze voorgenomen ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de natuurbescherming.

Eerste stap in deze toetsing is het uitvoeren van een verkennend onderzoek. Op basis van een bureauonderzoek en een veldbezoek wordt aan de hand van aanwezige terreintypen en toevallige waarnemingen van soorten zo goed mogelijk ingeschat welke beschermde gebieden en plant- en diersoorten aanwezig (kunnen) zijn. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen. Voorliggende rapportage gaat hier verder op in.

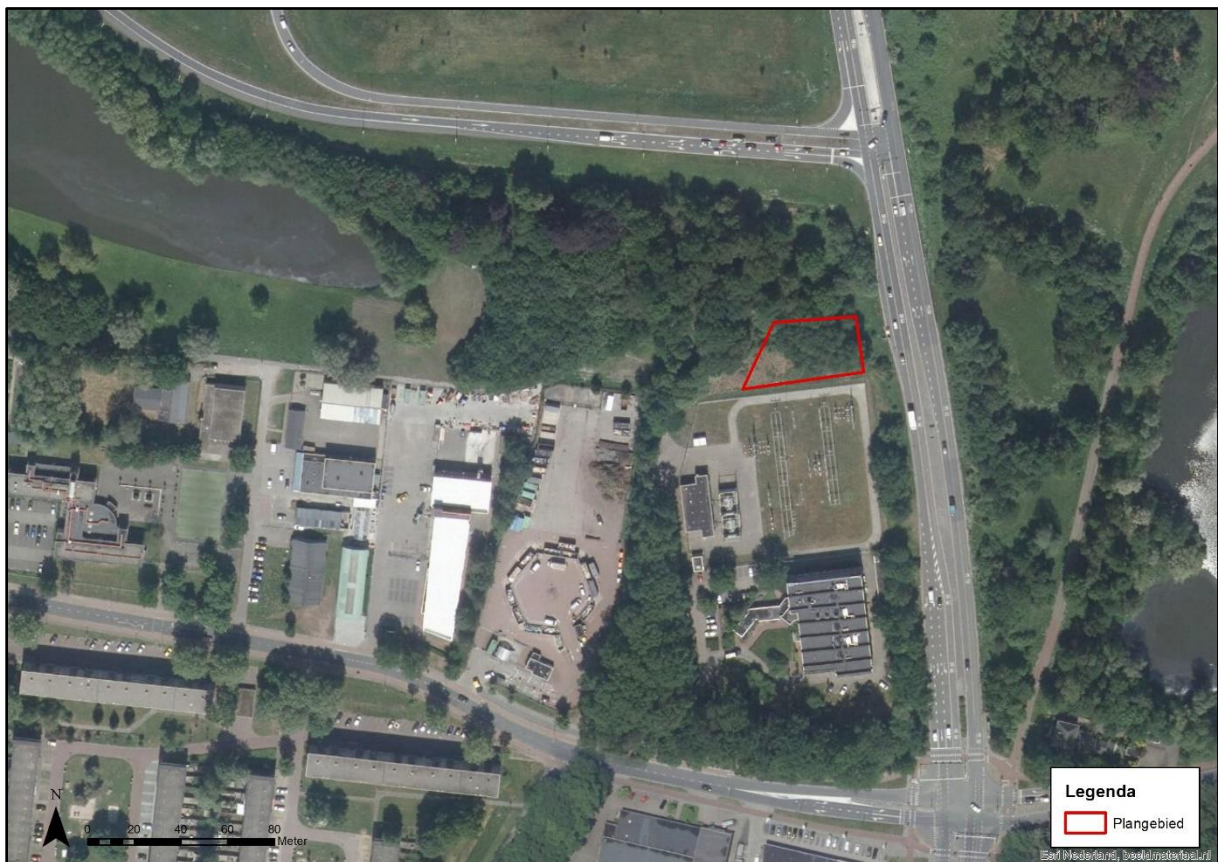
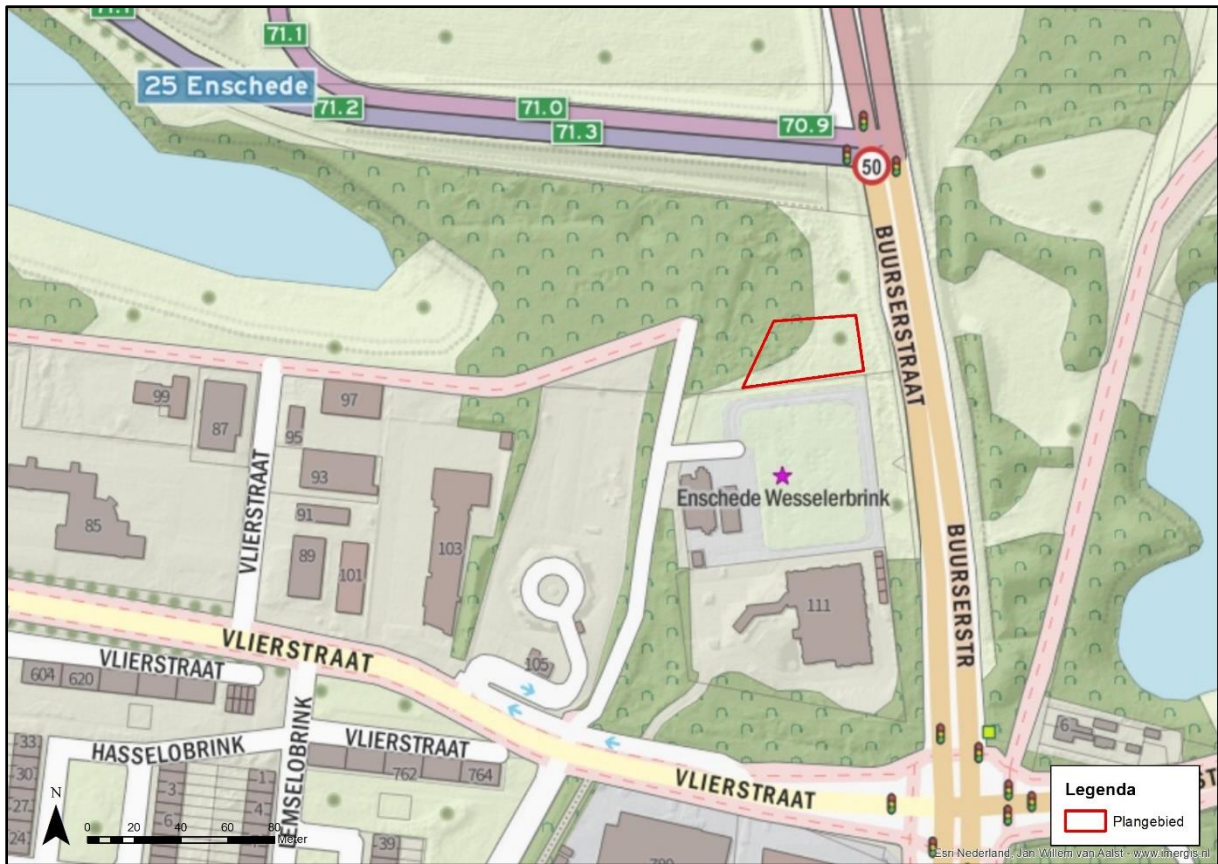
2 Huidige situatie en ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

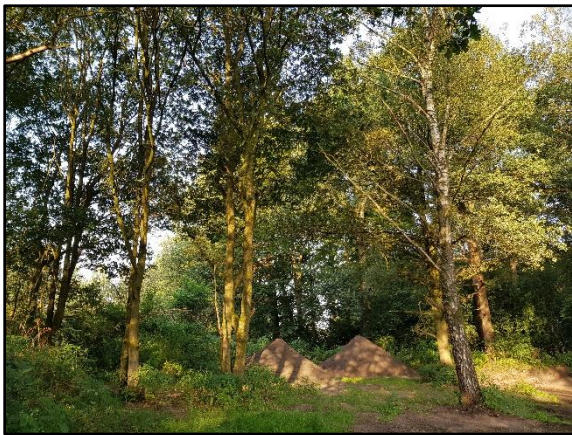
Het plangebied ligt in het zuiden Enschede en heet Wesselerbrink, zie figuur 1 voor de ligging van het plangebied. Het huidige transformatorstation ten zuiden van het plangebied bestaat uit een 110 kV energie-installatie, de netbeheerder van de energie-installatie is Enexis. Aan de rechterzijde van het plangebied grenst de Buurserstraat en aan de noordkant bevindt zich de autosnelweg, de A35. De ontwikkellocatie bestaat momenteel uit bosschage met struweel, ruigte en bomen. Boomsoorten betreffen voornamelijk eik, ratelpopulier en berk. Binnen een straal van 200 meter liggen diverse waterplassen en wordt het plangebied omringd door groen. Aan de noordwestkant van het plangebied loopt een wandelpad met hoogopgaande laanbeplanting van zomereik. Verlichting is alleen buiten het plangebied aanwezig en concentreert zich rond het huidige transformatorstation en de straatverlichting van de bovengenoemde wegen. Figuur 2 toont een impressie van het plangebied aan de hand van enkele foto's.

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

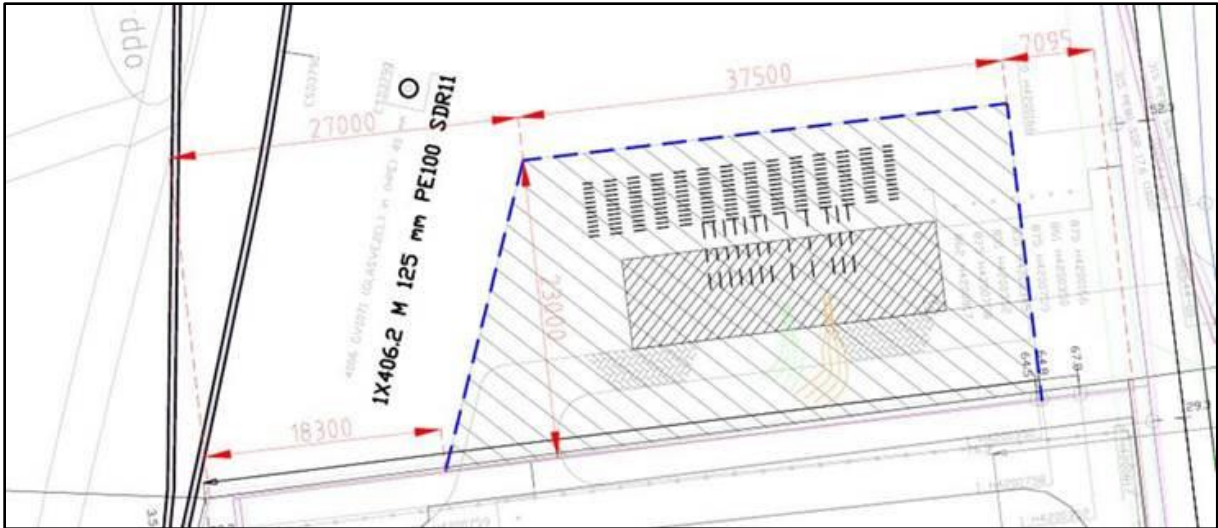
Binnen de planlocatie zoals weergegeven in figuur 1 wil men een transformatorstation realiseren (zie figuur 3 voor de inrichtingsschets). Dit transformatorstation wordt over de horizon 37,5 meter breed en 25 meter lang met een totaal oppervlak van ongeveer 10 are. Gezien de groeiende vraag naar energie is er meer ruimte nodig op het bestaande netwerk. Doel van het project is het realiseren van een uitbreiding met een gebouw, geschikt voor 18 afgaande velden. Uitbreiding van het transformatorstation is noodzakelijk om de huidige en toekomstige energievoorziening te kunnen garanderen met name vanwege het aansluiten van duurzame energieprojecten. De uitbreiding van het transformatorstation wordt uitgevoerd in opdracht van netbeheerder Enexis.

Figuur 1. Ligging plangebied, boven met topografische kaart, onder met luchtfoto.

Figuur 2. Impressie plangebied, situatie op 25 juli 2019.

Figuur 3. Inrichtingstekening transformatorstation Wesslerbrink.

3 Natuurwetgeving en -beleid

3.1 Inleiding

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. De provincies zijn het bevoegd gezag en alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid is het Rijk het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de relevante wetgeving en het natuurbeleid voor het plangebied.

3.2 Bescherming van soorten

Het uitgangspunt bij het onderdeel soortenbescherming is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. De wet kent een drietal beschermingsregimes; beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn, beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn en beschermingsregime “andere soorten”. Daarnaast zijn landelijk van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd. Elk beschermingsregime heeft zijn eigen verbodsbepalingen.

Voor ieder ruimtelijk plan is het verplicht om te toetsen of deze leidt tot overtreding van de betreffende verbodsbepalingen. Wanneer er sprake is van een overtreding dient er onderzocht te worden of er een vrijstelling geldt. Indien dit niet mogelijk blijkt, is het nodig om na te gaan of een ontheffing kan worden verkregen. Bijlage 1 gaat verder in op het wettelijk kader bij toetsing aan de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming.

Gevolgen plangebied

De bescherming van soorten is overal en altijd van toepassing bij ontwikkelingen. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten en welke effecten de voorgenomen ontwikkeling heeft op deze soorten.

3.3 Bescherming van gebieden

Met het onderdeel gebiedenbescherming worden binnen de Wet natuurbescherming de Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Gevolgen plangebied

Niet stikstof-gerelateerde effecten:

In de directe omgeving van het plangebied liggen diverse Natura 2000-gebieden. Op ongeveer 4 km afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Aamsveen en op ongeveer 5km afstand ligt het Witte Veen en Buurserzand & Haaksbergerveen. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maakt dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er derhalve geen reden om aan te nemen dat er kans is op een belemmering van de kernopgaven van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten

Een AERIUS-berekening is altijd noodzakelijk om de uitstoot en depositie van stikstof, en de gevolgen daarvan op Natura 2000-gebieden te bepalen. De AERIUS-berekening is uitgevoerd en is toegevoegd als bijlage in deze rapportage.

3.4 Bescherming van houtopstanden

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben.

Hieronder valt ook beschadiging door vee. Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de ‘bebouwde kom Boswet’ liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

De gemeente stelt de grenzen van de ‘bebouwde kom Boswet’ bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de ‘bebouwde kom Verkeerswet’. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd. De grenzen zijn bij de gemeente na te vragen.

De bescherming van houtopstanden kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom indien kap plaatsvindt in een houtopstand. Veelal geldt een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel is er geen herplantplicht.

De voorgenomen kap van een houtopstand hoeft niet gemeld te worden als het gaat om:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
  - wegbepantingen;
  - beplantingen langs waterwegen, en
  - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
  - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;

- bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
- zijn aangelegd na 1 januari 2013.
- het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel;
- het vellen van houtopstanden voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;
- het vellen van houtopstanden en herbepalnten op een wijze die is beschreven in een goedgekeurde gedragscode.

De provincie kan een kapverbod opleggen. Mag er wel worden gekapt, dan moeten er meestal ook nieuwe bomen worden aangeplant. De provincie kan een ontheffing of vrijstelling verlenen. Dit hangt ervan af of er hiervoor een provinciale verordening is opgesteld. Mogelijk is ook een omgevingsvergunning nodig. Het aanvragen van deze vergunning en het indienen van een kapmelding moet apart van elkaar uitgevoerd worden.

Gevolgen plangebied

De planlocatie ligt binnen de bebouwde kom en daarmee is een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

Er worden binnen het plangebied enkele zomereiken gekapt. Het gaat hier voornamelijk om eikenhakhout met een diameter variërend tussen de 20 en 50 cm. Voor de kap van deze eiken dient navraag te worden gedaan bij de gemeente Enschede.

3.5 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Provincies hebben hiervoor soms een andere benaming.

Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op het NNN denkbaar zijn, is het noodzakelijk een NNN-toetsing uit te voeren.

Gevolgen plangebied

Het plangebied en de directe omgeving maken geen onderdeel uit van het NNN. Het plangebied ligt op ongeveer 1,5 kilometer van begrensd NNN-gebied. Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten. Het NNN kent ook geen externe werking, een toetsing aan het NNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

4 Methode

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

4.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is indien beschikbaar gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsinformatie;

- De landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels gedateerd is, is gebruikt om na te gaan of nabij het plangebied in het verleden beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of data van de waarnemingen waren daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer) en kunnen daardoor betrekking hebben op waarnemingen buiten het plangebied.
- De flora- en faunadatabase van Eelerwoude is eveneens geraadpleegd. Eelerwoude heeft meerder flora en fauna onderzoeken in Enschede uitgevoerd. De data van deze onderzoeken zijn opgeslagen in deze database.
- Sinds 1 januari 2020 maakt Eelerwoude weer gebruik van de Nationale Databank Flora en Fauna. Deze databank bevat de meest complete en gevalideerde verspreidingsgegevens van beschermde, zeldzame en/ of algemeen voorkomende plant en diersoorten.

4.2 Terreinbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten en/of soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is overdag door R. Kroeskop uitgevoerd, ecologisch adviseur bij Eelerwoude (zie kader). Het veldbezoek is uitgevoerd op 24 juli 2019 bij 25°C, warm, helder weer met windkracht 1 Bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten genoteerd. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker en een zaklamp (controle boomholten/ spleten).

Kader – ecologisch deskundige

De veldmedewerkers van Eelerwoude beschikken over een uitgebreide ervaring met de betreffende soortgroepen en voldoen aan de criteria van 'ecologisch deskundige'. Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- *op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of*
- *op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of*
- *als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of*
- *zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; en/of*
- *zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.*

5 Beschermde soorten

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldbezoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit de literatuur en andere informatiebronnen. Vervolgens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

5.1 Planten

Voorkomen en functie

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Wel zijn er een aantal algemeen voorkomende plantsoorten als koningsvaren, wilde peen, grote wederik, vingerhoedskruid, gewone braam en brandnetel waargenomen. Dit betreffen veelal soorten van voedselrijk tot matig voedselrijke omstandigheden. Tijdens het dagbezoek is een deskundigenbeoordeling van de potentiële aanwezigheid van beschermde planten in het plangebied uitgevoerd op basis van een biotoopanalyse. Gelet op de aanwezige terreintypen, het beheer en de huidige functie van het plangebied is het niet waarschijnlijk dat binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen. Veel van de beschermde soorten komen nagenoeg uitsluitend voor in natuurgebieden. Ook uit geraadpleegde literatuur van o.a. verspreidingsgegevens uit atlassen en de database van Eelerwoude blijkt dat er geen beschermde plantsoorten binnen of rondom het plangebied voorkomen.

Effecten en ontheffing

Binnen het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden op basis van het aanwezige biotoop niet verwacht en kunnen worden uitgesloten. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde flora niet noodzakelijk.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie

In het plangebied is tijdens het dagbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied. In het plangebied kunnen de volgende vleermuissoorten voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis en mogelijk ook meervleermuis (veel waterelementen in de omringende gebieden).

Verblijfplaats

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen kunnen de volgende functies hebben:

- kraamverblijfplaats;
- zomerverblijfplaats;
- paar- en/of baltsverblijfplaats;
- winterverblijfplaats.

Kader - vleermuisverblijfplaatsen

Onder de vleermuizen zijn gebouw bewonende en/of boom bewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouw bewonend. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boom bewonende en gewone grootoorvleermuis, franjestaart en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

In het plangebied ontbreekt iedere vorm van bebouwing. Binnen het plangebied zijn dan ook geen verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen aanwezig dan wel te verwachten. Er zijn enkele bomen aanwezig welke vanwege de omvang en grootte ongeschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. De zomereiken die gekapt gaan worden zijn grondig geïnspecteerd op spleten en holten, deze waren afwezig. Binnen het plangebied is geen houtige opstand aanwezig waarvan verwacht wordt dat er verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig zijn.

Foerageergebied en vliegroutes

Het plangebied is redelijk geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Ook de omgeving is geschikt als foerageergebied, ondermeer door de aanwezigheid van bomen en struweel. Vleermuizen foerageren vaak op luwe plekken in de buurt van bomen en struweel, omdat hier veel insecten aanwezig zijn. Insecten zijn voor vleermuizen de belangrijkste voedselbron. Daarnaast gebruiken vleermuizen lijnvormige elementen om zich langs te verplaatsen, zoals houtsingels en rijbeplanting, welke als vliegroute kan dienen. Vliegroutes zijn van essentieel belang omdat vleermuizen deze gebruiken om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en plekken met voedsel.

Effecten en ontheffing

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming met beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn. Het opzettelijk verstoren, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het beschadigen of vernielen van vaste verblijfplaatsen, inclusief de functionele leefomgeving, is verboden vanuit de Wet natuurbescherming. De functionaliteit van de verblijfplaatsen van vleermuizen dienen te allen tijde gegarandeerd te blijven.

Door het ontbreken van bomen met holtes/ spleten en bebouwing kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten in het plangebied. Negatieve effecten op verblijfplaatsen worden dan ook niet verwacht.

Met betrekking tot het foerageergebied en de vliegroutes van de vleermuizen zal de geplande ontwikkeling geen effect hebben op de functionaliteit van het gebied. Binnen het plangebied wordt enkel een deel van het groen en houtige opslag verwijderd en is er bovendien voldoende alternatief voorhanden (met name het groen langs de Buurserstraat en het groen aan de noordwestkant van het plangebied). Met de realisatie van het transformatorstation dient men rekening te houden met verlichting (zie kader verlichting).

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor vleermuizen niet noodzakelijk.

Kader - Foerageergebieden en vliegroutes

Foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd indien bij het verdwijnen ook een verblijfplaats ongeschikt wordt. Bijvoorbeeld door het onderbreken van een vliegroute wordt een foerageergebied onbereikbaar, waardoor de vleermuizen onvoldoende voedsel kunnen vinden. Bij het verdwijnen van foerageergebieden of vliegroutes wordt derhalve onderzocht of er voldoende bereikbare alternatieven zijn.

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen en singels om zich langs te verplaatsen. Een aaneengesloten kronendak heeft hierbij de voorkeur. Van vleermuizen is bekend dat onderbrekingen in de lijnstructuur maximaal 100 tot 200 meter mogen bedragen (kleinere en langzaam vliegende soorten 50 meter). Wanneer de onderbrekingen groter zijn dan deze afstand kunnen sommige soorten deze afstand niet overbruggen en zullen ze uitwijken naar alternatieve vliegroutes en foerageergebieden.

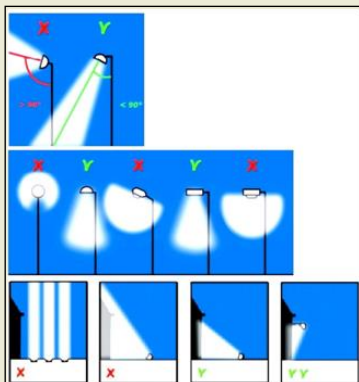
Kader – Verlichting

Een aantal nachtactieve dieren, zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verlichting. Er zijn soorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden, zoals de watervleermuis, en er zijn soorten die (in beperkte mate) rond lantaarnpalen jagen, zoals de rosse vleermuis. Bij het plaatsen van verlichting bij in- en/of uitvliegopeningen, vliegroutes en foerageergebieden kunnen barrières ontstaan waardoor de vleermuizen van de verblijfplaatsen, vliegroute en/of foerageergebied afzien.

Er dient te allen tijde rekening gehouden te worden met verlichting, door verlichting tot een minimum te beperken en directe belichting van de omgeving en onverlichte gebiedsdelen te voorkomen. Om lichthinder te voorkomen en het gebied aantrekkelijker te maken voor vleermuizen kunnen verschillende maatregelen getroffen worden:

- verlichting alleen plaatsen waar het echt nodig is;
- verlichting alleen aan op momenten wanneer het nodig is (dynamische verlichting);
- verlaag de hoogte van de lichtmasten zodat boomkronen onverlicht blijven;
- beperk verstrooiing het licht tot een minimum door gebruik van aangepaste armatuur;
- geen verlichting plaatsen bij in- en/of uitvliegopeningen en vliegroutes.

Hieronder staan enkele voorbeelden om lichtverstrooiing te voorkomen.

5.2.2 Overige zoogdieren

Voorkomen en functie

Op basis van het aanwezige biotoop, sporen, literatuurgegevens en expertise zijn onder andere de volgende algemeen voorkomende zoogdieren binnen het plangebied aanwezig of te verwachten: haas, konijn, bunzing, egel en diverse algemene muizen. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied. Daarnaast maken een aantal van het plangebied gebruik als migratieroute. Deze soorten zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming en vallen onder het beschermingsregime “andere soorten”. In de provincie Overijssel* is voor deze soorten bij een ruimtelijke inrichting een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld.

Provincie Overijssel heeft per 1 september 2019 de vrijstelling van de ontheffingsplicht voor kleine marterachtige wezel, hermelijn en bunzing ingetrokken. Op basis daarvan is het plangebied gecontroleerd op geschiktheid voor kleine marters. Voor het overgrote deel van dit onderzoek is gebruik gemaakt van recente literatuur en verspreidingsgegevens. Hermelijn en bunzing hebben als voorkeurs habitat gevarieerde natte terreinen met oppervlaktewater. De wezel heeft als leefgebied met name drogere en kleinschalige agrarische habitats. Hierbij hebben kleine marterachtigen meerdere jachtgebieden nodig in de directe omgeving van hun verblijfplaats. Waar wezel en bunzing ook in buitenwijken en groene delen van dorpen en steden voor komen, komt hermelijn maar incidenteel voor bij randen van de bebouwde kom. Hierbij geldt wel dat kleine marterachtigen drukke omgevingen met aanwezigheid van drukke wegen, paden, recreanten en bedrijvigheid mijden. Het plangebied ligt in een industriële omgeving, waar dagelijks bedrijvigheid aanwezig is. Daarnaast grenst de drukke Rijk snelweg, de A35 aan het plangebied met knooppunt 25 Enschede. Aan de noordoostkant van het plangebied ligt de drukke provinciale weg, Buurserstraat. Potentiële verblijfplaatsen als dichte houtstapels of takkenhopen zijn binnen het plangebied niet aangetroffen. In het industrieterrein ontbreken groene elementen die tot de grond reiken en dekking bieden wanneer kleine marters zich tussen jachtgebieden verplaatsen. Door de continue bedrijvigheid, en de verkeersdrukke met ook s 'nachts veel verkeer met lichtverstoring, is het niet aannemelijk dat bunzing, hermelijn of wezel het plangebied gebruiken als zijnde essentieel leefgebied.

Provincie Overijssel heeft per 1 september 2019 ook de vrijstelling van de ontheffingsplicht voor egel ingetrokken. Egel is een zeer algemeen voorkomende soort in de directe omgeving van het plangebied, met name de groene wijken aan de zuidkant van het plangebied. Tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden voor deze soort. Het plangebied waarbinnen de ontwikkelingen vallen zijn is dan mogelijk ook geschikt voor egel om te foerageren. Uit verspreidingsgegevens afkomstig uit de NDFF zijn geen individuen of verblijfplaatsen van egel binnen het plangebied bekend (NDFF, 2020). Egel wordt voornamelijk aangetroffen in de groene wijken rond de Wesselerbrink. Ook tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen (blad- en takkenhopen) van egel aangetroffen die wijzen op vaste rust en verblijfplaatsen van de soort. Aangenomen kan worden dat egel binnen het plangebied niet voorkomt.

Een andere algemenere en strikter beschermde soort die voorkomt is steenmarter. Hiervan zijn geen (prooi)sporen of latrines binnen of rondom het plangebied waargenomen. Ook zijn verblijfplaatsen, of aanwijzingen hiervan niet gevonden. Het plangebied maakt mogelijk wel onderdeel uit van het leefgebied van steenmarter, deze soort is erg algemeen in deze regio.

Andere beschermde soorten worden niet in het plangebied verwacht, zoals das en eekhoorn. Verblijfplaatsen ontbreken van deze soorten, er is geen geschikt en essentieel leefgebied voorhanden en het plangebied valt buiten het bekende verspreidingsgebied. Daarnaast vormt de drukke autosnelweg de A35 en de Buurserstraat een behoorlijke barrière voor de genoemde soorten. Uit verspreidingsgegevens zijn op ongeveer 400 meter afstand waarnemingen bekend van foeragerende eekhoorns. Mogelijk dat voor eekhoorn het plangebied wel onderdeel uitmaakt als leefgebied, zoals foerageergebied, maar dit betreft echter geen essentieel leefgebied gezien de ligging en de positie van het plangebied.

Effecten en ontheffing

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende zoogdieren met het beschermingsregime “andere soorten”. Voor deze beschermde soorten is bij een ruimtelijke inrichting door de provincie Overijssel een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld.

Voor steenmarter geldt dat negatieve effecten zijn uit te sluiten. Verblijfplaatsen en essentieel leefgebied zijn ter plaatse niet aangetroffen en worden niet verwacht. Mogelijk maakt het plangebied wel onderdeel uit van het leefgebied van steenmarter. De groenelementen in de directe omgeving blijven behouden, slechts een oppervlakte van 10 are is straks niet meer beschikbaar als foerageergebied voor deze soort. Steenmarters maken gebruik van een groot netwerk met meerdere leefgebieden en hebben een groot oppervlak aan territorium. Het verlies van 10 are aan foerageergebied leidt niet tot een negatief effect op steenmarter.

Voor kleine marterachtigen en egel geldt dat negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Verblijfplaatsen van deze soorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. De drukke wegen aan beide zijden van het plangebied zorgen momenteel veel voor verstoring van o.a. verstoringgevoelige soorten bunzing, hermelijn en wezel. Het is niet aannemelijk dat deze soorten het plangebied gebruiken als essentieel leefgebied. Voor egel geldt dat deze niet is aangetroffen binnen het plangebied, maar wel in de omgeving voorkomt. Door de afwezigheid van egel binnen het plangebied worden negatieve effecten op deze soort niet verwacht. Daarnaast vormt de Rijksweg A35 en de Buursterstraat voor zowel egel als kleine marterachtigen een behoorlijke barrière. Negatieve effecten op kleine marterachtigen en egel worden met de ontwikkelingen niet verwacht.

Voor das geldt dat de soort uitgesloten kan worden van het plangebied, de drukke autowegen zorgen voor een behoorlijke barrière en daarnaast zijn er geen verspreidingsgegevens van das bekend in de directe omgeving. Negatieve effecten op das worden hiermee uitgesloten. Eekhoorn kan sporadisch gebruik maken van het plangebied om te foerageren, maar gezien de omvang van de geplande ontwikkeling worden negatieve effecten op de soort niet verwacht.

Conclusie: mits men rekening houdt met de mogelijke aanwezigheid van egel is nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

5.3 Vogels

Voorkomen en functie

Alle vogels zijn als soort beschermd in de Wet natuurbescherming. Onderscheid kan gemaakt worden tussen broedvogels en vogels met jaarrond beschermde nesten. Vogels met jaarrond beschermde nesten komen elk jaar terug bij hun nest. Dit nest mag dus ook niet buiten het broedseizoen verwijderd worden.

Broedvogels

De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van bossen, struwelen en parken. Onder andere de volgende vogelsoorten kunnen gebruik maken van het plangebied; ekster, houtduif, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst en winterkoning. Binnen het plangebied zijn verschillende nesten aangetroffen van algemeen voorkomende broedvogels. Tijdens het veldbezoek is een recent gebruikt nest van houtduif aangetroffen.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

De volgende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest, op basis van literatuur en biotoop, kunnen in en rondom het plangebied voorkomen: buizerd, steenuil, ransuil, kerkuil, sperwer en roek.

Verblijfplaatsen (nesten/ horsten) van vogelsoorten, of aanwijzingen (braakballen of uitwerpselen) hiertoe, die jaarrond van vaste rust- en verblijfplaatsen gebruik maken zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Verblijfplaatsen van o.a. kerkuil en steenuil worden niet verwacht omdat bebouwing ontbreekt. Mogelijk dat enkele soorten jaarrond beschermde nesten wel het plangebied gebruiken als onderdeel van hun leefgebied, zoals buizerd, ransuil, sperwer, en roek.

* Van de jaarrondsoorten is per 1 juni 2019 de Overijsselse lijst aangepast. Nieuwe soorten die in Overijssel op de jaarrondlijst zijn gekomen en van een jaarrond beschermde status geniet zijn o.a. boerenzwaluw, bosuil, huiszwaluw, raaf, torenvalk, zeearend en zwarte specht.

Vogels met jaarrond beschermd, functioneel leefgebied

Per 1 juni 2019 is in Overijssel een lijst opgesteld met 25 vogelsoorten waarvan het functionele leefgebied wordt beschermd. Het gaat o.a. om de soorten als blauwe reiger, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, gekraagde roodstaart, glanskop, groene specht, spreeuw, tapuit, oeverzwaluw ijsvogel en grutto.

Aangetroffen soorten binnen het plangebied met een jaarrond beschermd functioneel leefgebied zijn o.a. grote bonte specht en groene specht, daarnaast kunnen bonte vliegenvanger, boomkruiper, boomklever, spreeuw, gekraagde roodstaart en glanskop van het plangebied gebruik maken als leefgebied.

Effecten en ontheffing

Broedvogels

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, of nesten van vogels wegnemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Deze verbodsbepalingen kunnen in veel situaties worden voorkomen door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen maar moet niet al te strikt worden toegepast, omdat er ook vroeg- en laatbroeders zijn. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Voor de Wet natuurbescherming zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten het hele jaar door beschermd. Ook de functionele leefomgeving is daarbij beschermd. Bij de aantasting van de nestlocatie en/of de functionele leefomgeving is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk. Van buizerd, roek, sperwer en torenvalk zijn geen horsten of nesten aangetroffen. Bebouwing/bomen met holten ontbreken binnen het plangebied waardoor vaste verblijfplaatsen van o.a. uilen niet aanwezig zijn. Negatieve effecten op jaarrondsoorten worden uitgesloten.

Vogels met jaarrond beschermd, functioneel leefgebied

Van de vogelsoorten waarvan het functioneel leefgebied jaarrond beschermd is komen o.a. groene specht, middelste bonte specht en grote bonte specht voor in en rondom het plangebied (met name aan de westkant van het plangebied waar grote eiken staan met holten). Op basis van eigen kennis en het veldbezoek is beoordeeld of het te kappen struweel en bosschage leidt tot verlies van het functionele leefgebied van deze soorten. Gezien het areaal in oppervlakte en de grote van het te verwijderen struweel en bos is het niet aannemelijk dat voor bovengenoemde soorten negatieve effecten op treden. Er is voldoende geschikt biotoop aanwezig rondom het plangebied om naar uit te wijken.

Conclusie: bij de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met (in gebruik zijnde) nesten van vogels.

5.4 Reptielen

Voorkomen en functie

Beschermde reptielen, zoals ringslang, gladde slang, levendbarende hagedis en hazelworm, zijn gebonden aan specifieke terreinen. In het plangebied ontbreekt dergelijk geschikt biotoop zoals heideterreinen, goed ontwikkelde waterlopen en venranden. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van reptielen in en rondom het plangebied.

Effecten en ontheffing

Op basis van het aanwezige biotoop kunnen beschermde reptielen worden uitgesloten. Negatieve effecten op reptielen zijn dan ook niet aanwezig. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor reptielen niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor reptielen niet noodzakelijk.

5.5 Amfibieën

Voorkomen en functie

Een aantal soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen het plangebied gebruiken als landbiotoop. In het plangebied zelf zijn geen waterelementen aanwezig. Genoemde soorten zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming en vallen onder het beschermingsregime “andere soorten”. In de provincie Overijssel is voor deze soorten bij een ruimtelijke inrichting een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld.

Andere beschermde amfibieën als kamsalamander of rugstreeppad worden niet verwacht in het plangebied vanwege het ongeschikte habitat voor deze soorten. Zo ontbreken waterelementen in het plangebied. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde amfibieën rondom het plangebied.

Effecten en ontheffing

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende amfibieën met het beschermingsregime “andere soorten”. Voor deze beschermde soorten is bij een ruimtelijke inrichting door de provincie Overijssel een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld.

Andere beschermde amfibieën kunnen op basis van het aanwezige biotoop worden uitgesloten, waardoor er geen sprake is van negatieve effecten. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbeschrijving is voor amfibieën niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor amfibieën niet noodzakelijk.

5.6 Vissen

Voorkomen en functie

Binnen het plangebied zijn geen watervoerende elementen (sloten, poelen, enzovoort) aanwezig. Derhalve ontbreekt geschikt leefgebied voor vissen en zijn deze dan ook niet aanwezig.

Effecten en ontheffing

Beschermd vissen zijn niet in het plangebied aanwezig, omdat waterelementen ontbreken. Er worden om die reden dan ook geen negatieve effecten op beschermde vissen verwacht. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming voor vissen is niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde vissen niet noodzakelijk.

5.7 Ongewervelden

Voorkomen en functie

Van de groep ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) worden beschermde soorten als gevlekte witsnuitlibel, nauwe korfslak en platte schijfhoorn niet verwacht. Dit door het ontbreken van geschikt habitat dat onder andere bestaat uit heideterreinen en venranden. Uit verspreidingsgegevens op ongeveer 1,5 kilometer afstand zijn waarnemingen bekend van grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder (zie figuur 4). Beide dagvlinders zijn opgenomen in de wet natuurbescherming en zijn beschermd. Kleine ijsvogelvlinder leeft langs bosranden en struweel met o.a. braam en kamperfoelie. Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren (rupsen of imago's) van kleine ijsvogelvlinder aangetroffen. Ook is de waardplant kamperfoelie afwezig binnen het plangebied. Individuen of sporen van grote weerschijnvlinder zijn binnen het plangebied ook niet aangetroffen, en worden gezien biotoop en recent verspreidingsgebied ook niet verwacht in het plangebied.

Figuur 2. Links op de foto grote weerschijnvlinder, rechts op de foto kleine ijsvogelvlinder. Foto: Bert Haamberg, ecooloog Eelerwoude

Effecten en ontheffing

In het plangebied zijn geen beschermde ongewervelden aanwezig dan wel aangetroffen, wel zijn er in de directe omgeving beschermde ongewervelden aanwezig. Geschikt biotoop van kleine ijsvogelvlinder en grote weerschijnvlinder ontbreken binnen het plangebied. Er is geen sprake van negatieve effecten op beschermde ongewervelden. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor ongewervelden niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk.

6 Conclusie

Op basis van deze quickscan worden de onderstaande conclusies getrokken.

6.1 Bescherming soorten

Het plangebied biedt een potentieel habitat voor een aantal beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte en uitgebreide veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele algemeen beschermde soorten met een landelijke vrijstelling en voor enkele soorten zonder deze vrijstelling. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Met de ontwikkeling van het transformatorstation dient men rekening te houden met verlichting.

Overige soorten

Voor veel soorten maakt het plangebied onderdeel uit van het leefgebied van de betreffende soort. Dit betreft echter geen essentieel onderdeel van het leefgebied van deze soorten. Negatieve effecten op deze soorten worden niet verwacht.

Vogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren (periode van 15 maart tot 15 juli).

Vogels jaarrond

Mogelijk maken enkele jaarrondsoorten gebruik van het plangebied om te jagen maar betreft geen essentieel leefgebied. Negatieve effecten op jaarrondsoorten worden niet verwacht.

Vogels beschermd functioneel leefgebied

Gezien het areaal in oppervlakte en de grote van het te verwijderen struweel en bos is het niet aannemelijk dat voor grote bonte specht, middelste bonte specht en groene specht negatieve effecten optreden.

Ongewervelden

Van de groep ongewervelden ontbreekt geschikt leefgebied voor de in de buurt voorkomende grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder. Negatieve effecten op ongewervelden worden niet verwacht.

6.2 Bescherming gebieden

Niet stikstof gerelateerde effecten

In de directe omgeving van het plangebied liggen geen Natura 2000-gebieden. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maakt dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof gerelateerde effecten

Voor het realiseren van het transformatorstation is tijdelijke inzet van materieel noodzakelijk. Deze inzet is van korte duur en zeer beperkt en de aanrijroute kruist geen Natura 2000-gebied. Dit zorgt ervoor dat de effecten van stikstofdepositie gedurende de aanlegfase zeer beperkt blijven. In AERIUS-calculator, versie oktober 2019 is dit berekend en hieruit komt een stikstofdepositie van minder dan 0,00 mol/hectare/jaar (zie bijlage 3).

Conclusie: een vergunning Wet natuurbescherming, onderdeel stikstof is niet aan de orde voor desbetreffende werkzaamheden.

6.3 Bescherming houtopstanden

De planlocatie ligt binnen de bebouwde kom en daarmee is een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming niet aan de orde. Er worden binnen het plangebied enkele zomereiken gekapt. Voor de kap van deze eiken dient navraag te worden gedaan bij de gemeente Enschede.

6.4 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de NNN, om die reden is toetsing aan het NNN-beleid niet noodzakelijk.

6.5 Uitvoerbaarheid van de plannen

Mits rekening gehouden wordt met de voorgenoemde maatregelen en voorwaarden is geen overtreding van de natuurwetten en natuurbeleid aan de orde. Vanuit de eisen van de natuurbescherming is het plan derhalve uitvoerbaar.

6.6 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen hanteren de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten:

“ Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Voor onderzoeken waar alleen algemeen voorkomende soorten, de overige beschermde soorten van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn, mag worden volstaan met een geldigheid van 5 jaar. Waarbij ook geldt dat er in die periode weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen optreden.

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2 Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Literatuurlijst

- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12*. Naturalis Biodiversity Centre & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland, - Nederlandse fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- NDFF. (2020, januari 9). *Nationale Databank Flora en Fauna*. Opgehaald van NDFF: <https://www.ndff.nl/>
- Dietz, C., Helversen, O. van, & Nill, D. (2011). *Vleermuizen: Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. Utrecht, Nederland: De Fontein & Tirion Uitgevers.
- Limpens, H. , K. Mostert en W. Bongers (1997). *Atlas van de Nederlandse Vleermuizen*. Utrecht: KNNV Uitgeverij.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels, - Nederlandse fauna 5*. Leiden, Nederland: KNNV Uitgeverij & European invertebrate Survey – Nederland.

Soortinformatie: - www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl

Foto's: Bert Haamberg

Bijlage 1 Wettelijk kader natuurwetgeving

Bescherming van soorten

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende planten- en diersoorten, of de soort nu beschermd is of niet (= zorgplicht). Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wilde levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld, maar kan door toepassing van bestuursdwang wel worden gehandhaafd.

Beschermingsregimes

Op het onderdeel soortbescherming deelt de Wet natuurbescherming soorten in drie beschermingsregimes in:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Alle vogels cf. artikel Vogelrichtlijn

2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Soorten uit Bijlage IV Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd¹.

3. Beschermingsregime “andere soorten”

Soorten die uit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Elk van deze beschermingsregimes heeft zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

Verbodsbepalingen

De Wet natuurbescherming gaat uit van het ‘nee, tenzij-principe’. In de wet worden ten aanzien van de beschermde soorten een aantal verbodsbepalingen genoemd (figuur 1). De verbodsbepalingen zijn gekoppeld aan het beschermingsregime van de soort (resp. Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de groep ‘Overige soorten’). Dat betekent dat deze verbodsbepalingen niet overtreden mogen worden, tenzij voor de soort(en):

- Een vrijstelling geldt;
- Er gewerkt wordt met een goedgekeurde Gedragscode (feitelijk een collectieve ontheffing);
- Een ontheffing is verkregen.

---

¹ De brochure ‘Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen’, versie 1.3. Ministerie van EZ, december 2016 impliceert dat de bescherming uit de Vogelrichtlijn prevaleert boven de bescherming van vogels uit de verdragen van Bonn en Bern

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Figuur 1. Overzicht verbodsbepalingen Wet Natuurbescherming (bron: brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen', versie 1.3. Ministerie van EZ, december 2016).

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen (en deze toch te mogen overtreden) via een ontheffing of een vrijstelling moet aan drie criteria worden voldaan:

1. Er is geen andere bevredigende oplossing voor de handeling (=alternatievenafweging);
2. De afwijking is gebaseerd op een in de wet genoemd belang (b.v. openbare veiligheid of volksgezondheid);
3. De ingreep of handeling mag geen afbreuk doen aan en/of verslechtering betekenen voor de staat van instandhouding van de soort.

Als aan (alle) drie deze vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk in de vorm van een provinciale verordening of een (goedgekeurde) gedragscode.

Voorgaand figuur geeft een overzicht van de verbodsbepalingen per beschermingsregime. De verbodsbepalingen voor de groep van overige, 'nationale' soorten zijn geïnspireerd op de Habitatrichtlijn en op een aantal punten versoepeld. Zo is het opzettelijk verstoren van beschermde soorten (en hun verblijfplaatsen) uit deze groep van overige soorten niet langer verboden. Wel is het nog steeds verboden om vaste verblijfplaatsen van dieren onder dit beschermingsregime opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Voor vogels geldt dat verstoren niet verboden is als de verstoring maar niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort (*artikel 3.1, lid 4 en lid 5*). Het beschadigen van in gebruik zijnde vogelnesten tijdens het broedseizoen blijft verboden, maar het verstoren dus niet meer, tenzij er sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de specifieke soort(en). Het is aan de initiatiefnemer om zich op de hoogte te (laten) stellen, en waar nodig aan te tonen, dat de op zich verstorende activiteit geen bedreiging vormt voor de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort.

Tot slot geldt het opzettelijk doden of vangen en het verbod om vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te vernielen of beschadigen, niet voor bosmuis, huisspitsmuis of veldmuis in of op gebouwen of de daarbij behorende erven of roerende zaken (*artikel 3.10 lid 3*).

Kader - Opzettelijkheid

In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. In de Flora en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (artikel 10). Hierdoor was de Flora en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daar is van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: *“Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant....”*.

Andere bevredigende oplossing(en)

De initiatiefnemer moet aantonen en beargumenteren dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn waardoor overtreding van de verbodsbepaling(en) kan worden voorkomen, bijvoorbeeld door planaanpassing of het aanpassen van de uitvoeringsperiode. Het is aan het bevoegd gezag (doorgaans dus de provincie) om de alternatieve oplossingen te beoordelen en hierover te besluiten. De onderbouwing moet gebaseerd zijn op objectieve en controleerbare gegevens.

Belangen

Voor de soorten die beschermd zijn onder de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de in deze richtlijnen genoemde belangen. Voor de groep van overige, nationaal beschermde soorten wordt uitgegaan van de in de Habitatrichtlijn genoemde belangen, plus een aantal aanvullende belangen. In het Kader Wettelijk Belang wordt een overzicht gegeven van deze belangen.

Staat van instandhouding van de soort

Tot slot moeten de effecten van de voorgenomen handeling(en) worden beoordeeld aan de staat van instandhouding (Svl) van de soort. De Svl varieert per soort en per handeling, en is niet vastgelegd in de wet. Een handeling op een zeldzame beschermde soort zal eerder leiden tot een negatief effect op de Svl dan bij een algemene soort. Belangrijk is ook de trend (aantalsontwikkeling) en de ruimtelijke verspreiding van de soort. Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met cumulatieve (versterkende) effecten, bijvoorbeeld door andere handelingen of ontwikkelingen in de omgeving en met reeds verleende ontheffingen voor dezelfde populaties van deze soort(en). Bij de beoordeling mogen compenserende en mitigerende (verzachtende) maatregelen worden betrokken. Het ecologische toetsingscriterium verschilt per beschermingsregime. Om te beoordelen of aan deze criteria wordt voldaan, moeten inzicht worden gegeven in:

1. De Svl (van de populatie) van de soort (in zijn natuurlijke verspreidingsgebied).
2. Het effect van de handeling of ontwikkeling op de soort.

Kader - Staat van instandhouding

- **Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn:** “De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort”.
- **Beschermingsregime soort Habitatrichtlijn:** “Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan”.
- **Beschermingsregime Overige soorten:** “Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan”.

Voorkomen van overtreding verbodsbepalingen

In sommige situaties kunnen maatregelen worden getroffen waardoor negatieve effecten en overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming kunnen worden voorkomen. Bijvoorbeeld door de kap van bomen met broedende vogels uit te stellen tot na de broedtijd. Al kan de boom ook een nest bevatten van een vogelsoort waarbij het nest jaarrond beschermd is, waardoor overtreding niet kan worden voorkomen. Het plannen van werkzaamheden buiten de kwetsbare periode(n) van beschermde soorten is een veel toegepaste maatregel. Andere mogelijkheden om overtreding te voorkomen zijn wellicht het aanpassen van de werkvolgorde, gebruik te maken van andere apparatuur of de werkzaamheden te faseren in ruimte en tijd (zoals in het voorbeeld).

Vrijstellingen

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen die leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen in de wet. Dit zijn bijvoorbeeld de provinciale vrijstellingen en de gedragscodes. Ook kan er sprake zijn van een vrijstelling als de handeling is opgenomen in een beheerplan voor een Natura 2000-gebied of programma in het kader van een programmatische aanpak. Tot slot kan het Rijk voor handelingen en activiteiten waarvoor zij bevoegd gezag is een vrijstelling geven in de vorm van een Ministeriele Regeling. Vrijstellingen kunnen alleen gelden voor de verbodsbepalingen en de voorwaarden zoals genoemd bij de verschillende beschermingsregimes.

Provinciale verordening

Provinciale Staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Zo zijn met een provinciale verordening een aantal vooral algemeen voorkomende en beschermde zoogdieren als egel en rosse woelmuis vrijgesteld van de ontheffingsplicht. Door deze mogelijkheid ontstaan echter wel verschillen in de bescherming van soorten tussen de verschillende provincies.

Kader - Wettelijk Belang

Voor vogels beschermd onder de Vogelrichtlijn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora en fauna;
- voor onderzoek en onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt;
- om het vangen, onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen eigendom;
- in het belang van volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen, onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor andere 'nationaal' beschermde soorten kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- de belangen die gelden voor soorten van de Habitatrichtlijn zoals hierboven genoemd;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade en overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
- in het algemeen belang van de betreffende soort.

Programmatische aanpak

De Wet natuurbescherming biedt de mogelijkheid om een programmatische aanpak toe te passen. Een dergelijk programma kan zowel door het Rijk als door provincies worden opgesteld. Onder de Flora en faunawet is reeds ervaring opgedaan onder de 'Generieke' of 'Gebiedsgerichte aanpak'. Tevens is voor een aantal grootschalige ontwikkelingen en plangebied een Generieke ontheffing verleend zoals voor de gemeente Tilburg, het Havengebied Rotterdam en Vliegveld Twente. Het biedt de mogelijkheid om door middel van een actieve leefgebiedenbenadering te streven naar een betere verbinding tussen economie en ecologie.

Beheerplan Natura 2000-gebied

Tot slot zijn handelingen die onderdeel uitmaken van een beheerplan voor een Natura 2000-gebied of een programmatische aanpak (zoals stikstof) vrijgesteld, mits de handelingen zijn getoetst aan de criteria voor afwijking van de soortenbeschermingsregimes.

Bijlage 2 AERIUS-berekening

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- ▶ Kenmerken
- ▶ Samenvatting emissies
- ▶ Depositieresultaten
- ▶ Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
<https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers>.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Eelerwoude	Wesselerbrink Noord Oost, 7544 GG Enschede

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk	
Transformatorstation Wesselerbrink	Rr201AYxXtrg	
Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
06 april 2020, 14:22	2019	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	8,19 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

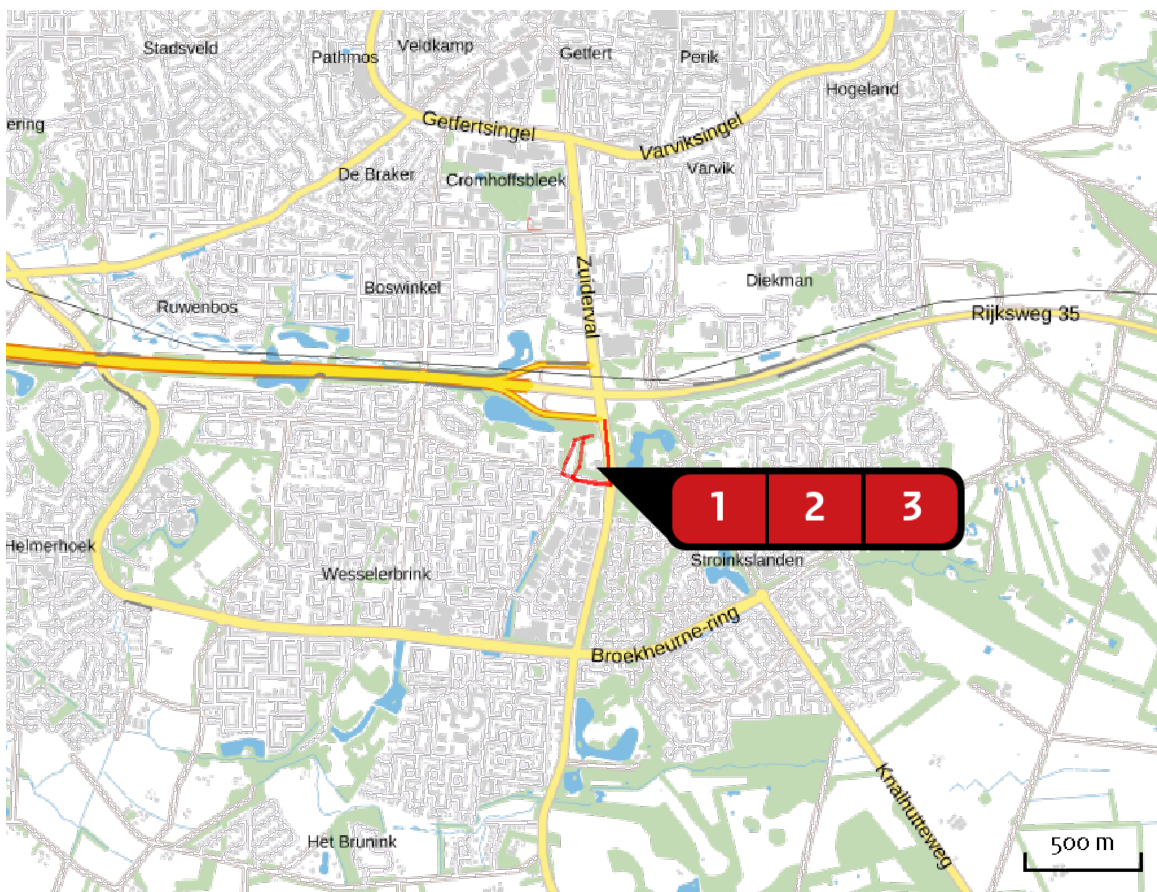
Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Uitbreiding transformatorstation Wesselerbrink Enschede

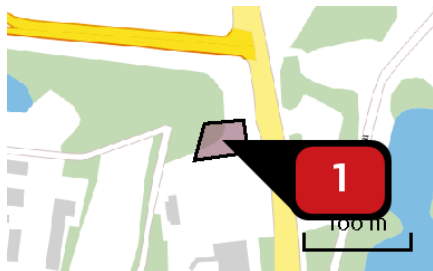
Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	Werkgebied Mobiele werktuigen Bouw en Industrie	-	7,50 kg/j
2	Aan- en afvoerroute zwaar vrachtverkeer Wegverkeer Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
3	Rijroute auto's en busjes Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam
Locatie (X,Y)
NOx

Werkgebied
257772, 468888
7,50 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Mobiele kraan grondwerk		4,0	4,0	0,0	NOx	1,08 kg/j
AFW	Shovel grondwerk		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	Boorstelling		4,0	4,0	0,0	NOx	1,08 kg/j
AFW	Betonmixer		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	Verreiker		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	Hijskraan voor staalconstructie		4,0	4,0	0,0	NOx	1,80 kg/j
AFW	Hoogwerker		4,0	4,0	0,0	NOx	1,12 kg/j
AFW	Verreiker, dakbedenking		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	Hijskraan voor gevelkozijnen		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	Verreiker installatiewerk		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j

Naam **Aan- en afvoerroute zwaar vrachtverkeer**
 Locatie (X,Y) **257755, 468699**
 NOx **< 1 kg/j**
 NH3 **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	64,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam **Rijroute auto's en busjes**
 Locatie (X,Y) **257793, 468701**
 NOx **< 1 kg/j**
 NH3 **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	620,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	210,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS [versie 2019A_20200403_6c571f9654](#)

Database [versie 2019A_20200403_6c571f9654](#)

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2019A>

Bijlage 3 Notitie AERIUS berekening

Onderbouwing stikstofuitstoot

Uitbreiding transformatorstation Wesselerbrink Enschede

Projectnummer: 10023
Datum: 6-4-2020
Projectleider: R. Kroeskop
Opgesteld: M. Leenen

Het voornemen is om een transformatorstation uit te breiden ter hoogte van de Wesselerbrink in Enschede. Dit transformatorstation wordt gerealiseerd aan de noordkant van het bestaande transformatorstation.

Voor de realisatie van deze ontwikkeling zijn toetsingen van de plannen aan natuurwetgeving en -beleid noodzakelijk. In een quickscan flora en fauna is de ontwikkeling getoetst aan de Wet natuurbescherming onderdeel soorten. Hieruit wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling geen negatieve effecten heeft op beschermde soorten, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan.

Naast deze quickscan is een berekening van de hoeveelheid stikstofdepositie noodzakelijk, zodat de effecten van aanleg op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden inzichtelijk worden gemaakt. In deze notitie wordt het plan en de daarbij benodigde stikstof uitstotend materieel overzichtelijk weergegeven en het resultaat van de stikstofberekening uitgelegd.

Ligging plangebied

Het huidige transformatorstation ten zuiden van het plangebied bestaat uit een 110 kV energie installatie. Aan de rechterzijde van het plangebied grenst de Buurserstraat en aan de noordkant bevindt zich de autosnelweg, de A35. Zie figuur 1 voor de locatie van het plangebied. De ontwikkellocatie bestaat momenteel uit bosschage met struweel, ruigte en bomen. Boomsoorten betreffen voornamelijk eik, ratelpopulier en berk. Binnen een straal van 200 meter liggen diverse waterplassen en wordt het plangebied omringd door groen.

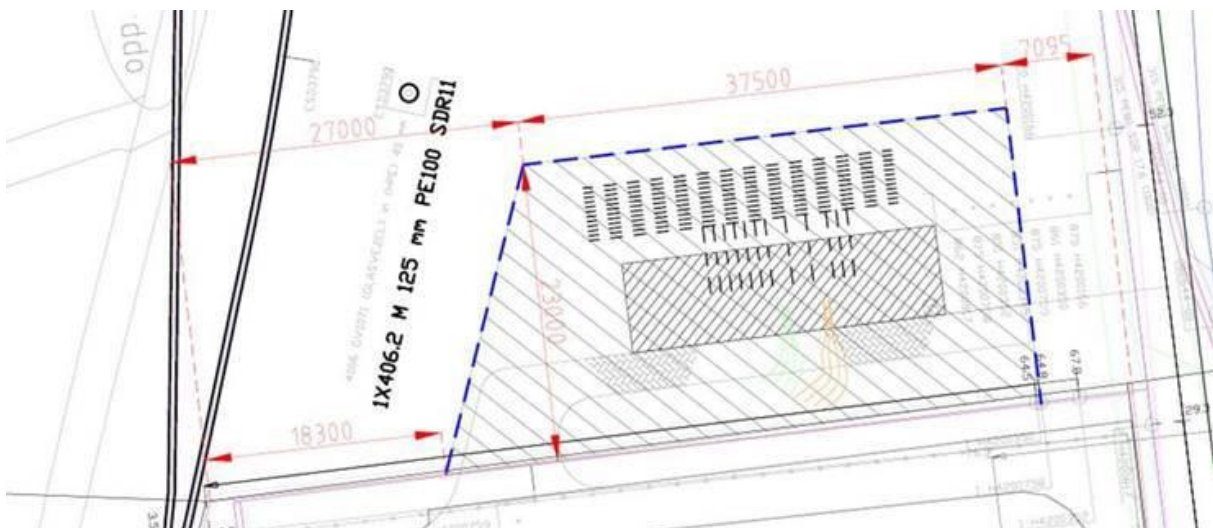
Op ongeveer 3,5 kilometer afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Aamsveen.

Figuur 1: ligging van het plangebied in Enschede

Voorgenomen ontwikkeling

Binnen de planlocatie zoals weergegeven in figuur 1 wil men een transformatorstation realiseren (zie figuur 2 voor de inrichtingsschets). Dit transformatorstation wordt over de horizon 37,5 meter breed en 25 meter lang met een totaal oppervlak van ongeveer 10 are. Gezien de groeiende vraag naar energie is er meer ruimte nodig op het bestaande netwerk. Doel van het project is het realiseren van een uitbreiding met een gebouw, geschikt voor 18 afgaande velden. Uitbreiding van het transformatorstation is noodzakelijk om de huidige en toekomstige energievoorziening te kunnen garanderen met name vanwege het aansluiten van duurzame energieprojecten. De uitbreiding van het transformatorstation wordt uitgevoerd in opdracht van netbeheerder Enexis.

Figuur 2: Inrichtingsschets transformatorstation

Aanlegfase

Om het nieuwe transformatorstation te realiseren, worden onderstaande handelingen uitgevoerd:

- Aanvoer en afvoer van materieel;
- Grondwerkzaamheden;
- Bouwen van transformatorstation;
- Installatiewerkzaamheden.

De mobiele werktuigen die voor deze handelingen nodig zijn, bestaan uit de in tabel 1 genoemde materieel:

Tabel 1: Inzet materieel in de aanlegfase, zoals ingevoerd in AERIUS

Materieel	Materieel in AERIUS	Geschatte # draaiuren	Bouwjaar
Mobiele kraan voor grondwerk	Graafmachine, 375 kw	16	2016
Shovel voor grondwerk	Laadschop, 450 kw	8	2015
Boorstelling voor fundatiepalen	Hijskraan, 450 kw	12	2015 of later
Mixerpomp voor betonwerk	Betonstorter, 200 kw	14	2015 of later
Verreiker voor betonwerk	Hijskraan, 100 kw	8	2015 of later
Hijskraan voor staalconstructie	Hijskraan, 450 kw	20	2015 of later
Hoogwerker voor dak- en gevelbeplating	Hijskraan, 100 kw	56	2015 of later
Verreiker voor dakbedekking	Hijskraan, 100 kw	8	2015 of later
Vrachtauto met kraan voor gevelkozijnen	Hijskraan, 250 kw	4	2015 of later
Verreiker voor installatiewerk	Hijskraan, 100 kw	16	2015 of later

Voor de aanvoer van materieel en levering van materiaal zijn de in tabel 3 weergegeven vervoersbewegingen noodzakelijk.

Tabel 2: Aantal benodigde vervoersbewegingen zoals ingevoerd in AERIUS tijdens de aanlegfase

Onderdeel	# rijbewegingen licht verkeer	# rijbewegingen middelzwaar vrachtverkeer	# rijbewegingen zwaar vrachtverkeer
VHB bussen en auto's	540		
Transport kraan/shovel			2
Transport boorstelling			2
Transport betonmixer			46
Transport staalwerk			2
Transport dak- en gevel			2
Transport gevelkozijnen			2
o.a. bussen en auto		190	
Levering materiaal	80	20	8
TOTAAL	620	210	64

Het materiaal zal worden aangeleverd en afgevoerd via doorgaande wegen. Gezien de ligging van het plangebied zal dit via de A35, de Buuserstraat, de Vlierstraat en dan via het naastgelegen terrein van het afvalbrengpunt naar het terrein ten noorden van bestaande transformatorstation. Hierbij is er voor zwaar vrachtverkeer een andere route als voor personen auto's en busjes. Zie figuur 3 voor de aan- en afvoerroute op kaart.

Figuur 3: Aan- en afvoerroute van materieel, de gele route is de rijroute voor auto's en bussen. De rode route is de rijroute voor zwaar vrachtverkeer.

Onderbouwing

Mede door de tijdelijke duur van de werkzaamheden van een aantal maanden en zeer beperkte inzet van de machines en de beperkte vervoersbewegingen zal de impact van de stikstofdepositie van dit materieel beperkt zijn.

Ook vormen de bestaande doorgaande wegen zoals de A35, het industrieterrein en andere N wegen een barrière tussen het plangebied en de Natura 2000-gebied. Deze bestaande infrastructuur zorgt voor een hoge stikstofbelasting, die permanent aanwezig is. Bovendien ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 3,5 kilometer afstand, waardoor de depositie ook beperkt is.

Met AERIUS-Calculator, versie 2019A 2019 is de stikstofdepositie berekend. Uit de berekening volgt wat de stikstofbelasting is, elk jaar weer.

De aanlegfase levert hierbij de grootste stikstofbijdrage. In de gebruiksfase zijn het maar een paar vervoersbewegingen (voor het technische onderhoud). Daarom is de aanlegfase als input gebruikt. Dit is de grootste stikstofdepositie gedurende de komende jaren. Zie de gegevens uit tabellen 2 en 3 die zijn gebruikt als parameter. Hierbij zijn voor de graafmachine (375 kw), de laadschop (450 kw), betonstorter (250 kw) en de hijskraan (450 kw) de zwaarste versies genomen, zodat de worst case scenario wordt berekend. Dat dit een tijdelijk project is, kan in deze versie van AERIUS niet worden aangegeven. Daarom zal de belasting feitelijk lager zijn, dan volgt uit de berekening. Het resultaat van de berekening is: *“Er zijn geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/hectare/jaar”* (zie figuur 4). dan 0,00 mol). Er is sprake van een verwaarloosbare stikstofdepositie.

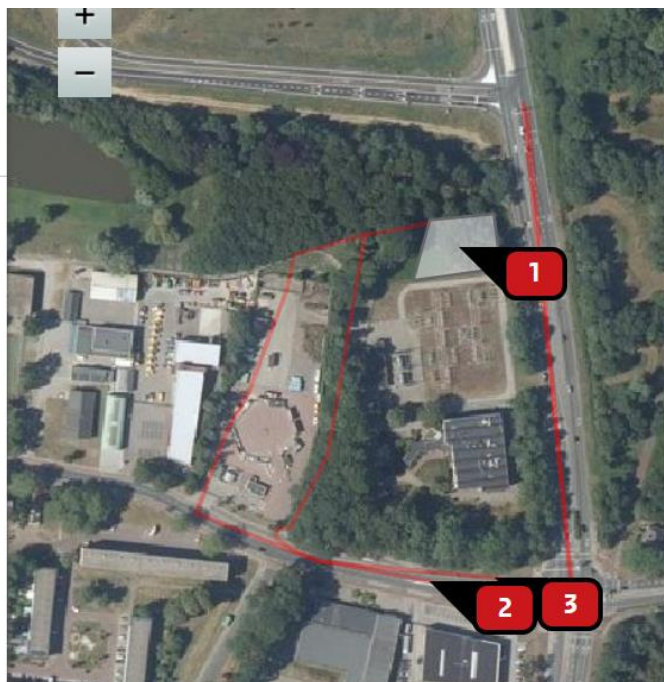
Resultaten

Grafiek

Tabel

Situatie 1 ▾

Er zijn geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j.

Figuur 4: Printscreen van het rekenresultaat van de stikstofbelasting door de aanleg van het transformatorstation

Conclusie

Voor het realiseren van het transformatorstation is tijdelijke inzet van materieel noodzakelijk. Deze inzet is van korte duur en zeer beperkt en de aanrijroute kruist geen Natura 2000-gebied. Dit zorgt ervoor dat de effecten van stikstofdepositie gedurende de aanlegfase zeer beperkt blijven. In AERIUS-Calculator, versie 2019A is dit berekend en hieruit komt een stikstofdepositie van minder dan 0,00 mol/hectare/jaar.

Eelerwoude

www.eelerwoude.nl